

Beszámoló
EGER MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZAT ELÉRT HELYI ADÓBEVÉTELEIRŐL ÉS A HELYI ADÓZTATÁS BEMUTATÁSA EGER VÁROSÁBAN
(2022. pénzügyi év)

(Az adatok forrása: az ASP Adó informatikai szakrendszerből kinyerhető adatok, az adóbevételek bruttó módon - korrekciók nélkül - szerepelnek a tájékoztató anyagban.)

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzatának feladatellátását a saját felhasználású önkormányzatot megillető adóbevételek (ennek legjelentősebb része a helyi adókból befolyó bevételek), az állami támogatások, valamint az egyre csökkenő mértékű átengedett központi adók **biztosították és biztosítják a jövőben is.** Az önkormányzati adóhatóság (Jegyző - Adóiroda) által beszedett központi adók, pótlékok és bírságok (adók módjára kimutatott egyes bírságok, késedelmi pótlék, bírság stb.) eltérő mértékben, az évente elfogadott költségvetési törvényben megállapított arányban illetve meg önkormányzatunkat.

Az **önkormányzati adóhatóság ellátta** az önkormányzat, a hivatal működéséhez szükséges saját források jelentős részének beszedését, egyben más, az állam által az önkormányzathoz telepített hatósági feladatokat is elvégezte (adók módjára behajtandó köztartozások, közigazgatási eljárási illetékek beszedése, adó és értékbizonyítványok készítése stb.).

Az utóbbi években több fontos törvényi változás történt a helyi adóztatást érintően, amelyek elsősorban az adózók érdekeit szolgálták és egyben csökkentették bevételeinket. A legnagyobb adóbevételeket csökkentő intézkedés (ez közel 800 millió forint adóelőleg kiesést eredményezett), hogy az iparüzési adó (adóelőleg) 2022-ben is a felére - 2 százalék helyett 1 százalékra - csökkent a 4 milliárd forint árbevétel vagy mérlegfőösszeg alatti kis- és középvállalkozások, valamint az egyéni vállalkozások körében.

Elért adóbevételek összetétele

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata különféle helyi adó számláira **a 2022-es pénzügyi évben - bruttó módon - 5.296.739 ezer forint folyt be saját önkormányzati adóbevételként** (helyi adó és átengedett központi adó jogcímen), ez a tervszámainkhoz képest kiemelkedően magas **116,4%-os teljesült** jelentett.

Ezen túl, a központi költségvetésnek 8.246 ezer forint beszedett gépjárműadó tartozást/bevételt, 562 ezer forint közigazgatási hatósági illetéket, illetve más szervezetek 746 ezer forint adók módjára behajtandó köztartozást utalt át önkormányzatunk. Az önkormányzati adóhatóságunk 2022. évben összesen 113.714 ezer forintot utalt vissza adózóknak, ennek többsége iparüzési adó volt.

Az önkormányzati adóbevételeken belül, a **helyi adókból befolyó bevétel 5.275.689 ezer forint volt**, ez az **összes adóbevétel 99,6%-át jelentette** és 116,2%-os teljesülést fed le.

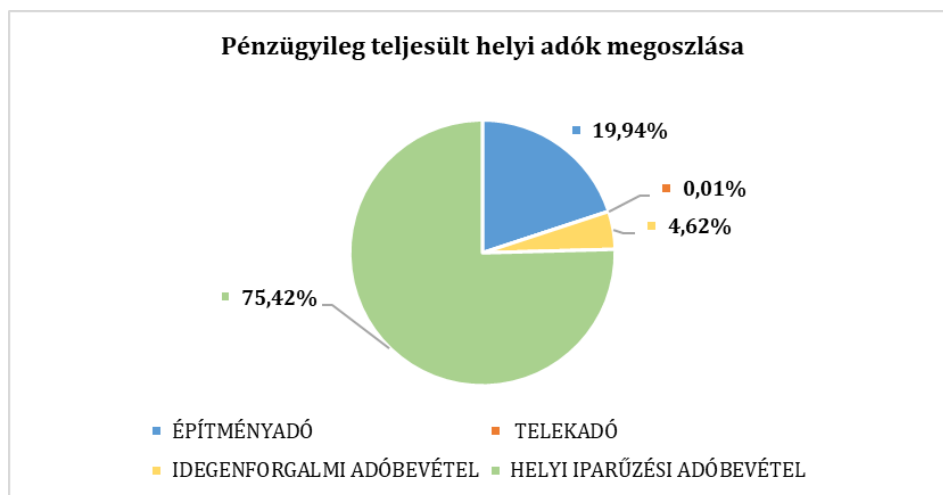
ADÓBEVÉTELEK (2022)	2022. évi előirányzat	Pénzügyileg teljesült 2022.12.31.	Teljesülés állapotának %-a	2022. évi előirányzat hiány/többlete
ÉPÍTMÉNYADÓ	1 015 000 000	1 052 118 468	103,66%	37 118 468
TELEKADÓ	-	470 050	#ZÉRÓOSZTÓ!	470 050
IDEGENFORGALMI ADÓBEVÉTEL	273 000 000	243 943 276	89,36%	- 29 056 724
HELYI IPARÜZÉSI ADÓBEVÉTEL	3 251 000 000	3 979 157 856	122,40%	728 157 856
HELYI ADÓBEVÉTELEK ÖSSZESEN	4 539 000 000	5 275 689 650	116,23%	736 689 650
KÉSEDELMI PÓTLÉKOK ÉS BÍRSÁGOK	12 000 000	21 049 314	175,41%	9 049 314
ÖNKORMÁNYZAT ADÓBEVÉTELEK ÖSSZESEN	4 551 000 000	5 296 738 964	116,39%	745 738 964

A magas teljesülési arány több együttes tényezőnek is köszönhető. **2021-ben 7,1%-kal, tavaly 4,6%-kal erősödött a magyar gazdaság, amely visszahatott az iparüzési adóra is.** Az iparüzési adó alapja és az ebből eredő **számított éves adó arányait tekintve nőttek.** Ez az adónem, ami a gazdasági, inflációs hatásoknak leginkább kitett, **egy „jobb” gazdasági év duplán jelent bevételt a költségvetésünknek,** hiszen az adóévet követő év **májusi bevallásakor befizetnek az adózók** és egyúttal **nő az előirt szeptemberi adóelőlegek összegei is.**

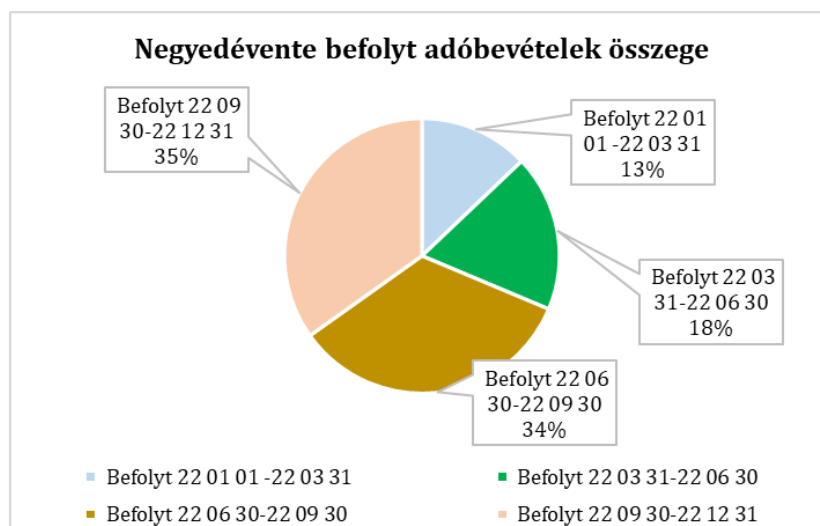
Az **önkormányzati adóhatóság támogató és hiánypótló eljárások tömegével „segítette”** mindhárom helyi adónemben az egyes kötelezettségeket mulasztókat, legyen ez bevallás, adatbejelentés elmulasztása, vagy adófizetés elmaradása.

Az **önkormányzati adóhatóságunk kiemelten kezelte az adófizetők tájékoztatását,** így honlapunkon (149 db) tájékoztató is olvasható volt 2022. évben, mely segíti az adózók adókötelezettségeinek teljesítését. A **hírlevél szolgáltatásra** feliratkozó adózók rendszeres tájékoztatást kapnak a fontosabb változásokról, teendőkről.

A helyi adónemeken belül **2022. évben az iparüzési adó a 75,42 %-os nagyságával továbbra is a meghatározó adónemünk.** A **vagyon típusú adók a helyi adóbevételek 19,95 %-át tették ki,** míg az **idegenforgalmi adóból 4,62 %-os** arányt mutat a számláinkra befolyt összeg nagysága.

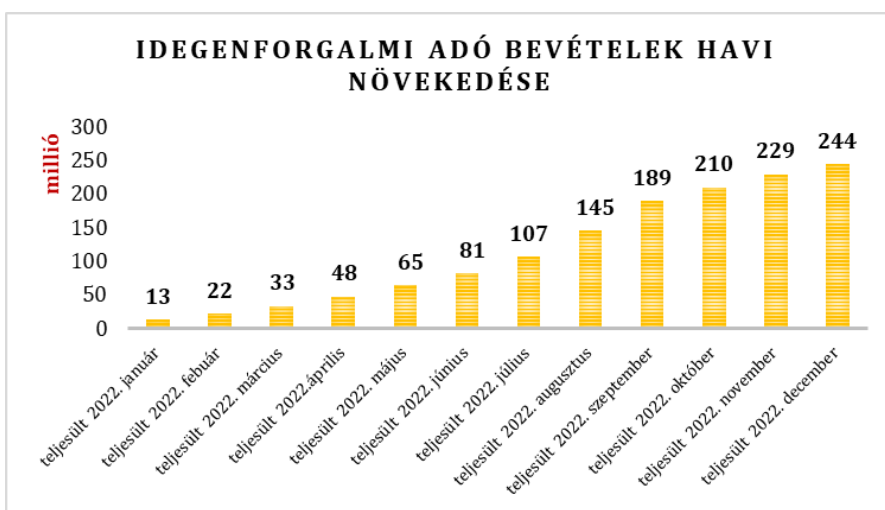
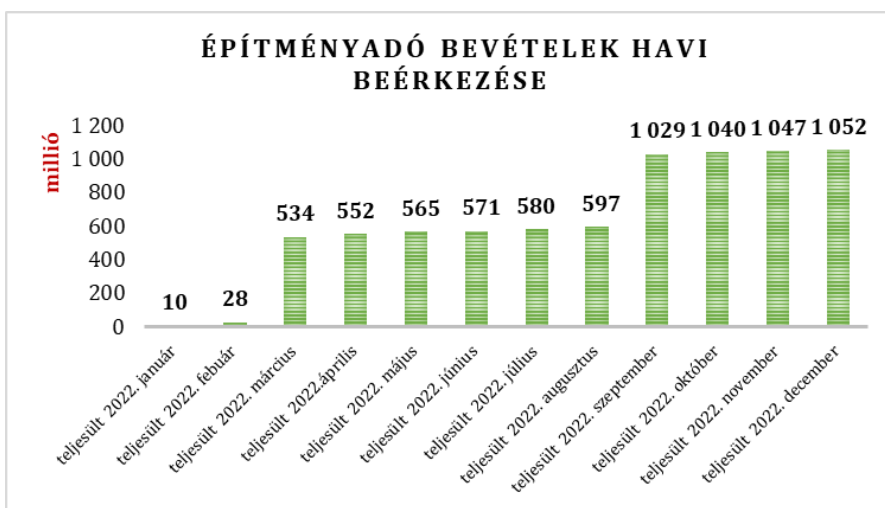
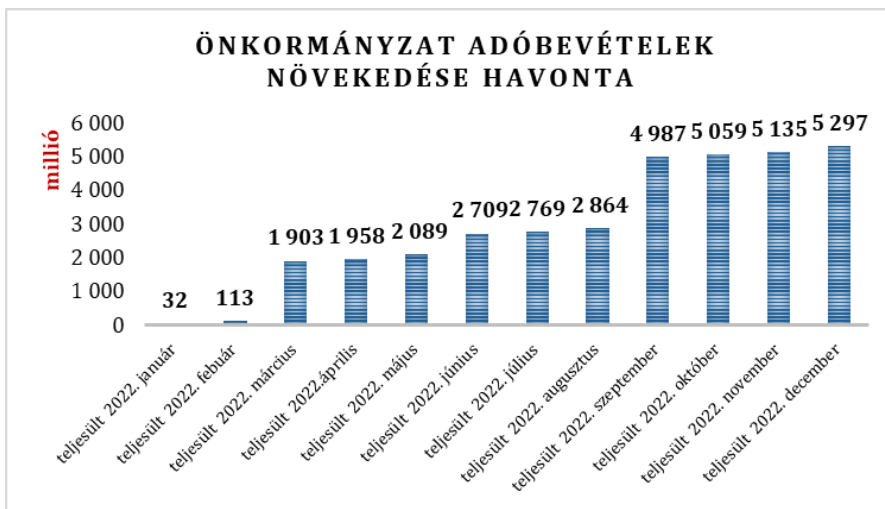

A befolyt adóbevételek **13%-a az első negyedévben,** további **18% a második negyedévben,** majd **34% a harmadik negyedévben** és a legmagasabb arány **35% az utolsó negyedévben** érkezett be adószámláinkra.

A helyi adóbevételek beérkezése igazodik a bevallási, a különféle adatbejelentési és befizetési határidőkhöz. Helyi adónemenként - az „adó tárgyak”, vagy a gazdasági tevékenységhez kapcsolódó adókötelezettségek esetében - eltérő a beérkezett adóforintok időbeli üteme.

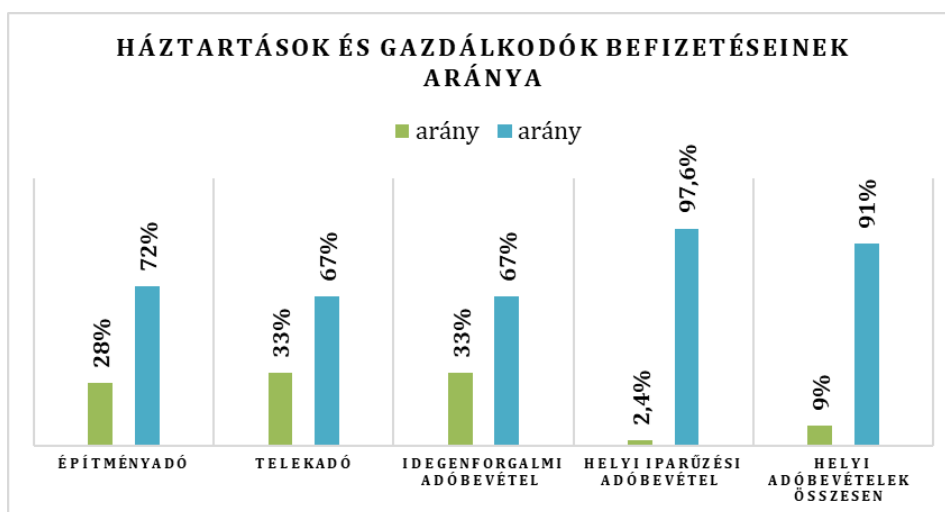
A beszedett idegenforgalmi adót havonta (beszedést követő hó 15-ig), a vagyoni típusú építményadót két egyenlő részletben (március 15-i és szeptember 15-i határidővel), az iparüzési adót félévente (március 15-ig, szeptember 15-ig) és a bevallás benyújtásakor (május 31-e) fizetik/vagy igénylik vissza az adózók.

A befolyt önkormányzati adóbevételek döntő többségét /91%-át/ a gazdálkodók (vállalkozások, vállalkozók) fizették. A magánszemélyek által befizetett adók az összes adóbevétel 9%-át adták.

ADÓBEVÉTELEK 2022. december 31.	TELJESÜLT	HÁZTARTÁSOK	GAZDÁLKODÓK
ÉPÍTMÉNYADÓ	1 052 118 468	299 604 216	752 514 252
TELEKADÓ	470 050	154 493	315 557
IDEGENFORGALMI ADÓBEVÉTEL	243 943 276	80 177 817	163 765 459
HELYI IPARÚZÉSI ADÓBEVÉTEL	3 979 157 856	96 640 970	3 882 516 886
HELYI ADÓBEVÉTELEK ÖSSZESEN	5 275 689 650	476 577 496	4 799 112 154
KÉSEDELMI PÓTLÉKOK ÉS BÍRSÁGOK	21 049 314	7 977 996	13 071 318
ÖNKORMÁNYZATOT MEGILLETŐ ADÓBEVÉTELEK ÖSSZESEN	5 296 738 964	484 555 493	4 812 183 471

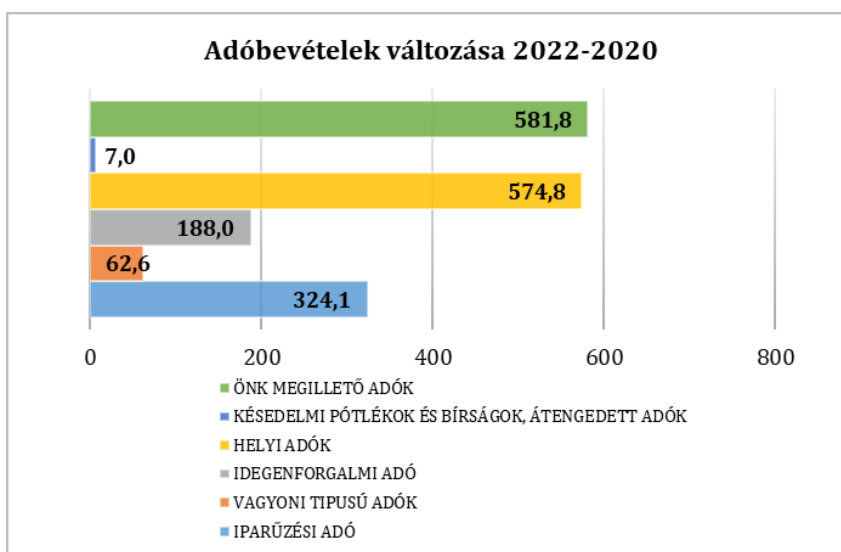
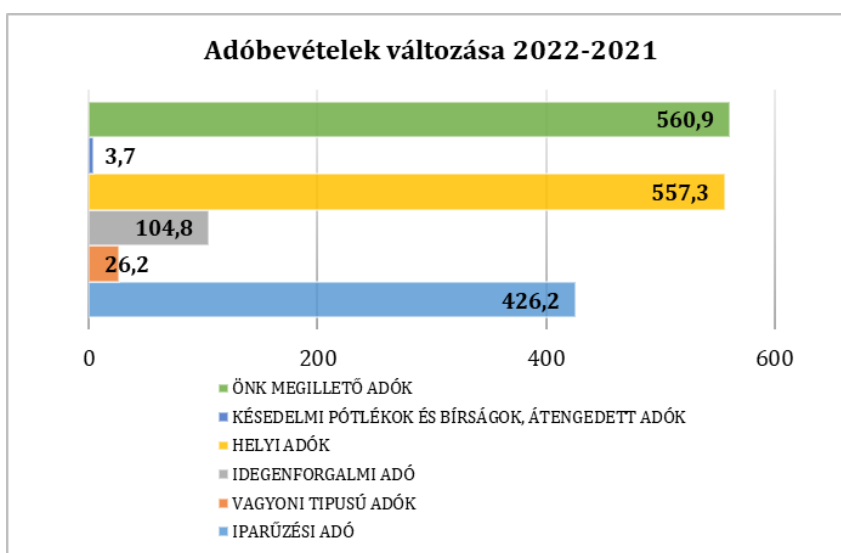
Az elért adóbevételek alakulásának összehasonlítása az előző adóévekkel (adatok Ft-ban)

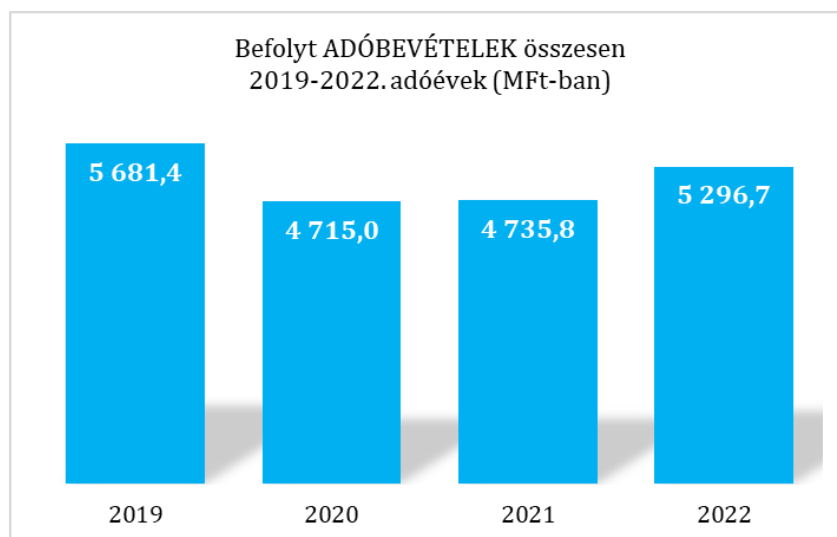
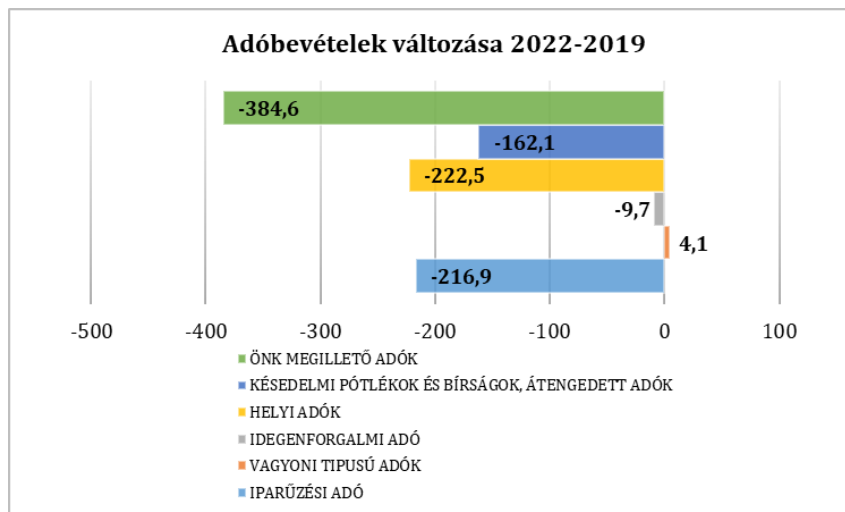
PÜ BEVÉTEL 2022.12.31-ig	2019	2020	2021	2022
IPARÚZÉSI ADÓ	4 196 043 271	3 655 022 770	3 552 924 330	3 979 157 856
VAGYONI TIPUSÚ ADÓK	1 048 506 361	989 987 002	1 026 359 472	1 052 588 518
IDEGENFORGALMI ADÓ	253 633 100	55 912 403	139 128 815	243 943 276
HELYI ADÓK	5 498 182 732	4 700 922 175	4 718 412 617	5 275 689 650
KÉSEDELMI PÓTLÉKOK ÉS BÍ	183 197 233	14 064 012	17 391 956	21 049 314
ÖNK MEGILLETŐ ADÓK	5 681 379 965	4 714 986 187	4 735 804 573	5 296 738 964

PÜ BEVÉTEL 2022.12.31-ig	Változás 2022-2021	Változás 2022-2020	Változás 2022-2019
IPARÚZÉSI ADÓ	426 233 526	324 135 086	-216 885 415
VAGYONI TIPUSÚ ADÓK	26 229 046	62 601 516	4 082 157
IDEGENFORGALMI ADÓ	104 814 461	188 030 873	-9 689 824
HELYI ADÓK	557 277 033	574 767 475	-222 493 082
KÉSEDELMI PÓTLÉKOK ÉS BÍRSÁGOK, ÁTENGEDETT ADÓK	3 657 358	6 985 302	-162 147 919
ÖNK MEGILLETŐ ADÓK	560 934 391	581 752 777	-384 641 001

A 2021. évhez képest a 2022. évi adóbevételek 560.934 ezer forinttal emelkedtek. A 2020. évhez mérten a 2022. évi adóbevételek 581.752 ezer forinttal nőttek.

A 2019. évben (még gépjárműadó bevétel 40%-ával növelt bevétellel együtt) az önkormányzatunkat megillető bevételeink 384.641 ezer forinttal voltak összességében nagyobbak.

Az ASP adószakrendszerben az egyes adózói adószámlákon **nyilvántartott túlfizetések nagysága jelentős**, bruttó módon összesen 429,3 millió forint, ebből iparúzési adószámlán lévő túlfizetés nagysága 374,3 millió forint, az építményadó számlán lévő túlfizetés 29,6 millió forint, az idegenforgalmi adószámlán a nyilvántartott túlfizetés 5,4 millió forint.

Az önkormányzati adóhatóság adónemenként 63.524 adózónál tart nyilván adószámla egyenleget, ebből 52.859 magánszemély, 10.665 vállalkozás. Az egyéni vállalkozók, vállalkozások és rendelkezési nyilvántartás alapján 1.716 magánszeméllyel együtt **összesen: 15.948 adózóval tartja a kapcsolatot elektronikus úton az önkormányzati adóhatóságunk.**

A **2022. évben adóigazgatási ügyekben 114.345 darab adóügy** (pl.: határozat, végzés, adószámla, felhívás, adatszolgáltatás stb.) került elintézésre, ez a polgármesteri hivatal összes ügyirat forgalmának 64%-át jelentette.

Helyi önkormányzati rendelet alkotás, helyi adómértékek

A gazdasági hatásokon túl, az adóbevételek nagyságát befolyásolta az is, hogy az önkormányzat rendeleteiben - a Htv. törvény keretein belül - hogyan és miként szabályozta a helyi adókötelezettségeket, annak adómértékeit, adókedvezményeit és mentességeit.

Adómértékek 2022	adómaximum	általános egri mérték (átlagos)	egri mérték az országos adómaximumon belül
helyi iparüzési adó*	adóalap 2%-a	adóalap 2%-a	100,00%
épitményadó (épitmény) **	2018 Ft/m ²	308 Ft/m ²	15,30%
idegenforgalmi adó **	550,3 Ft/fő/vendégéjszaka	500 Ft/fő/vendégéjszaka	90,90%
telekadó	366 Ft/m ²	nincs bevezetve	0,00%
magánszemélyek kommunális adója	31 187 Ft/adótárgy	nincs bevezetve	0,00%
települési adó	nincs felső korlát	nincs bevezetve	0,00%
*2021 és 2022. évekre KKV-nek 1% és ebből még 50%-os helyi önkormányzati adókedvezmény is járhat.			
** 2020. évtől az adómérték 2022. évig nem volt emelhető.			

Az önkormányzat adómegállapítási joga arra terjed ki, hogy az adó mértékét - az Htv-ben meghatározott felső határookra - a fogyasztói árszínvonal változásai szorozatával növelt összegére (a felső határ és a felső határ növelt összege együtt: adómaximum) figyelemmel – megállapítsa. Általános szabályok szerint – kivéve veszélyhelyzet idején - ez azt jelentette, hogy a helyi adókról szóló törvény a hasznos alapterület szerint működtetett épitményadóban, továbbá a vendégéjszakák száma alapján működtetett tartózkodási idő utáni idegenforgalmi adóban, azaz a tételes adóösszegben meghatározott adónemek esetén, lehetővé teszi, hogy a törvényben rögzített felső mértéktől az önkormányzat az infláció követésével eltérjen.

Veszélyhelyzet idején (2022-ig) kifejezetten tilos volt adómértéket emelni, már megadott kedvezményt szűkíteni, vagy új helyi adónemet bevezetni.

A koronavírus-járvány kezelését célzó intézkedések körében két olyan kormányrendelet, majd törvény is született, amely jelentős mértékben korlátozta az önkormányzati jogalkotás addigi, Alaptörvényben, illetve törvényben biztosított lehetőségeit.

A Htv. 51/P. §-a értelmében a 2022. évben végződő adóévben a helyi adó és a települési adó mértéke nem lehetett magasabb, mint ugyanazon helyi adónak, települési adónak a 2020. december 2-án hatályos és alkalmazandó egri önkormányzati adórendeletekben megállapított adómértéke. Az egri önkormányzatnak a 2020. december 2-án hatályos adórendelete szerinti adómentességet, adókedvezményt a 2022. évben végződő adóévben is fenn kell tartania. Az egri önkormányzat a 2022. évre új helyi adót, új települési adót nem volt jogosult bevezetni.

A KKV-k a helyi iparüzési adót nem csak 2021. évre, hanem 2022. évre is 1%-kal csökkentett mértékben fizethették. Ennek megfelelően a 2022. évben megszűnő vállalkozások a végleges adót is csak 1%-kal határozhatták meg, illetve a folyamatosan működő vállalkozások a 2022. évi adóelőlegeket is fele összegben fizethették be.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének önkormányzati rendeletei a bevezetett helyi adókra vonatkozóan, külön-külön tartalmazznak helyi speciális adókedvezményeket épitményadóban és helyi iparüzési adóban, melyek százalékos értéke változó és szorosan igazodik a helyi gazdasági környezethez, az adózók teherviselő képességéhez, az önkormányzat bevételi igényéhez, illetve az évente módosuló jogszabályi környezethez.

Helyi adóztatás, helyi adónemek Egerben

Általánosságban a helyi adók három kategóriába sorolhatók: vagyoni típusú adók (épitményadó és telekadó), kommunális jellegű adók (magánszemély kommunális adója és idegenforgalmi adó), és külön kategória a helyi iparüzési adó. Ezek mellett 2015-től ún. települési adó kivetésére is jogosultak a helyi önkormányzatok.

Egerben a helyi adózás struktúrája 2022. évben is három fő rendszerelemre épült, nevezetesen:

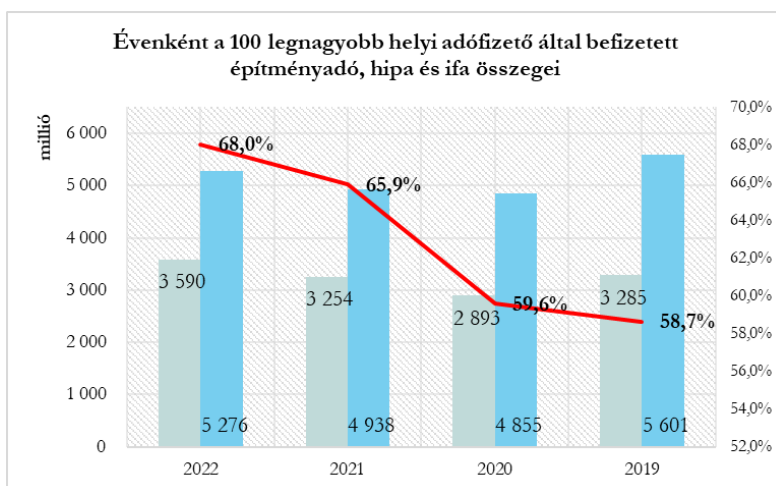
- a helyi iparüzési adóra,
- a vagyoni típusú adóra (épitményadó) és
- a kommunális jellegű adóra (idegenforgalmi adó).

Egerben, **mind a háztartások (magánszemélyek), mind a gazdálkodók (vállalkozók és vállalkozások)** adóalanynak minősültek, így kiterjedt rájuk a helyi adókötelezettség, legyen ez **vagyoni típusú (építmény), kommunális jellegű (idegenforgalmi adó),** vagy a gazdasági tevékenységre kiterjedő **iparűzési adó.** A törvényi és rendeleti szabályozás által, a helyi adózás alá tartozó adónemek **határozatlan időre kerültek adóztatásra 2022.évben is.**

A saját bevételeken belül az **iparűzési adó kiemelkedő (75,4%), meghatározó szerepe továbbra is fennáll,** így már nagysága okán is, **alapvetően befolyásolta az adóbevételek teljesülését.**

A ún. „virilisták” (nagy adófizetők) **egyre nagyobb arányban járulnak hozzá Eger Megyei Jogú Város helyi adóbefizetéseihez. A száz legnagyobb – jellemzően társas vállalkozás – a helyi adók közel 68%-át fizették.** Ez az arány 2019. évben még csak 58,7%-os arányt ért el.

év	100 legnagyobb helyi adófizető által befizetett építményadó hipa és ifa összegei	összes helyi adóbefizetés	arány
2022	3 589 598 743	5 275 689 650	68,0%
2021	3 254 047 691	4 937 579 678	65,9%
2020	2 893 070 022	4 855 330 683	59,6%
2019	3 285 439 021	5 601 316 033	58,7%

A száz legnagyobb vállalkozás **2022. évben a helyi iparűzési adó 78,2%-át fizette.** Ez az arány 2019. évben még csak 64,6%-os arányt ért el.

év	100 legnagyobb helyi iparűzési adó fizető által befizetett hipa összegei	összes hipa befizetés	arány
2022	3 111 349 457	3 979 157 856	78,2%
2021	2 799 291 552	3 768 611 846	74,3%
2020	2 468 788 571	3 791 245 545	65,1%
2019	2 771 611 989	4 292 901 790	64,6%

A száz legnagyobb vállalkozás **az építményadó 58,6%-át fizette.** Ez az arány 2019. évben 56,7%-os ért el.

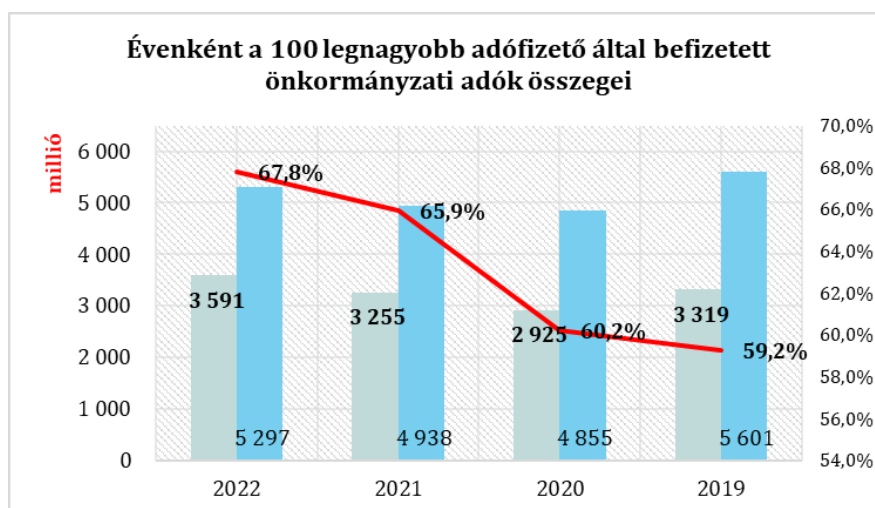
év	100 legnagyobb építményadó fizető által befizetett adó összegei	összes építményadó befizetés	arány
2022	616 869 849	1 052 118 468	58,6%
2021	611 769 026	1 029 372 435	59,4%
2020	584 436 683	1 007 724 266	58,0%
2019	598 279 779	1 054 781 143	56,7%

A száz legnagyobb adózó/szálláshelyüzemeltető által beszedett idegenforgalmi adó az összes ifa **76,2%-át tette ki**. Ez az arány 2019. évben magasabb volt, 79,4%-os arányt ért el, ennek oka, hogy időközben egy nagy szállodánk átmenetileg felújítás miatt bezárt, illetve sok kisebb szálláshely nyitott a városban.

év	100 legnagyobb idegenforgalmi adóbeszedő által befizetett ifa összegei	összes ifa befizetés	arány
2022	185 948 950	243 943 276	76,2%
2021	104 645 748	139 595 397	75,0%
2020	50 441 146	56 360 872	89,5%
2019	201 441 030	253 633 100	79,4%

A száz legnagyobb jellemzően társas vállalkozás az **összes önkormányzatot megillető adók** – közte a helyi adók – **67,8%-át fizették 2022. évben**. Ez az arány 2019. évben csak 59,2%-os arányt ért el.

	100 legnagyobb adófizető által befizetett adók összegei	összes adóbefizetés	arány
2022	3 590 641 159	5 296 738 964	67,8%
2021	3 255 360 276	4 937 579 678	65,9%
2020	2 925 011 416	4 855 330 683	60,2%
2019	3 318 657 989	5 601 316 033	59,2%

Vagyoni típusú helyi adó Egerben: az építményadó

Az **épület, épületrész utáni építményadó**, az épülettel be nem épített terület utáni telekadó, valamint a magánszemély kommunális adója jelenti a magyar helyi adórendszerben az ún. tárgyi adókat. A Htv-ben való besorolásukat tekintve az előbbi két adónem az ún. vagyoni típusú, az utóbbi a kommunális jellegű adók közé tartozik, míg jellegüket tekintve valamennyi helyi adónem a tárgyi adónemek körébe tartozik. **Egerben építményadót kell fizetni az ebben érintetteknek, sem telekadó, sem kommunális adó, sem más települési adó nincs kivette a városban lakókra, vállalkozókra.**

Egerben a Htv., valamint Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének az építményekre kiterjedő építményadóról szóló 60/2012. (XI. 29.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör.) értelmében **adóköteles** az önkormányzat illetékességi területén lévő **a lakás és a nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész** (továbbiakban: építmény).

	Adóköteles adóalap (m2)	Építmények száma	átlagos alapterület	előírt adó	átlagos adómérték	törvényi mérték	törvényi mérték kihasználtsága
magánszemélyek	1 961 887	35 292	56	224 190 047	114	2 018	5,7%
egyéni vállalkozók	315 038	5 137	61	52 307 029	166	2 018	8,2%
vállalkozók	861 605	1 999	431	690 167 371	801	2 018	39,7%
összes adózó	3 138 530	42 428	74	966 664 447	308,0	2 018	15,3%

Jelenleg az építményadóban adóztatott adótárgyak száma **42.428 darab**. Ebből, egylakásos lakóépületben lévő lakás és többlakásos lakóépületben és egyéb épületben lévő bevallott lakások száma: 25.490 adótárgy. A bevallott, adózás alá bejelentett kereskedelmi egységek száma: 1.343 db, szállásépületek száma: 535 db, egyéb nem lakás céljára szolgáló épület 15.060 db.

darab	lakás	kereskedelmi egység	szállásépület	egyéb nem lakás céljára szolgáló
magánszemélyek	22 339	504	349	12 100
egyéni vállalkozók	2 788	251	118	1 980
vállalkozók	363	588	68	980
összesen	25 490	1 343	535	15 060

adótárgyak db	lakás	üdülő	kereskedelmi egység	szállásépület	egyéb nem lakás céljára szolgáló
magánszemélyek	22 339	0	504	349	12 100
egyéni vállalkozók	2 788	1	251	118	1 979
vállalkozók	363	0	588	68	980
összesen:	25 490	1	1 343	535	15 059

A Htv. 2017. január 1-től hatályos 7. § g) pontja újra definiálta a helyi szabályozás korlátait az adóalanyok terhelése tekintetében, aminek a révén 2017. január 1-jei hatállyal az adóalap fajtája, az adó mértéke, a rendeleti adómentesség és adókedvezmény úgy állapítható meg, hogy azok összességükben **egyaránt megfeleljenek a helyi sajátosságoknak, az önkormányzat gazdálkodási követelményeinek és az adóalanyok széles körét érintően, az adóalanyok teherviselő képességének.**

Tárgyi vagyoni típusú adók esetében van arra mód és lehetőség, hogy **differenciálásra kerüljön az építmények adóztatása, mind a mértéküket, mind a helyi adókedvezményeket érintően.** Ilyen lehet Egerben például: az épület használata, az épület fajtája, az övezetben való elhelyezkedés, az alapterület nagysága szerint „adómérték eltérítés”.

A közteherviselés arányossága elvének megfelelő differenciált adóztatás annak kifejezését is jelenti, hogy az önkormányzat figyelembe veszi az illetékességi területe alá tartozó ingatlanok, építmények rendeltetését, azok földrajzi elhelyezkedését és a településre jellemző használat jellegéhez kapcsolódó eltéréseket is. **Egyúttal a magánszemély tulajdonosokat jelentős helyi adókedvezményekkel támogatja.**

Építményadóban az adó alanyának minősül, aki a naptári év első napján az építmény tulajdonosa. Több tulajdonos esetén a tulajdonosok tulajdoni hányadaik arányában adóalanyok. Amennyiben az építményt az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű jog terheli, az annak gyakorlására jogosult az adó alanya.

Az **adókötelezettség** a használatbavételi, illetőleg a fennmaradási engedély jogerőre emelkedését vagy véglegessé válását vagy a használatbavétel tudomásulvételét vagy az egyszerű bejelentéshez kötött épület felépítésének megtörténtéről szóló hatósági bizonyítvány kiadását követő év első napján keletkezik. Az engedély nélkül épült vagy anélkül használatba vett építmény esetén az adókötelezettség a tényleges használatbavételt követő év első napján keletkezik. **Az adókötelezettséget érintő változást a következő év első napjától kell figyelembe venni.** Az adókötelezettség megszűnik az építmény megszűnése évének utolsó napján.

Az adózót néhány kivételtől eltekintve - a változást követő év január 15-ig - adatbejelentési kötelezettség terheli, ha változás következik be az adótárgyat/építményt érintően.

A változásokról az érintetteknek adatbejelentést kell tenniük, ugyanis például, a 2022. január 1-jei állapotnak megfelelően azon adóalanyok/tulajdonosok/hasznélvezőknek számára, akiknek az építményükkel kapcsolatosan **bármilyen adóztatást érintő változás történt a 2021. évben, arról 2022. január 15-ig adatbejelentést kellett teljesíteniük az önkormányzati adóhatóság felé.** Önmagában az ingatlan nyilvántartásban történő változás átvezetés nem elegendő és nem helyettesíti az adatbejelentést,

ugyanis mivel az adónem ún. „kivetéses” jellegű vagyoni típusú helyi adó, így az adó alanya az adatbejelentő lap benyújtásával jelenti be, változtatja, illetve szünteti meg az adókötelezettségét.

Nem kellett újabb adatbejelentést benyújtani mindaddig, ameddig az adóalany körülményeiben, az adó tárgyában (épületrész) nem következik be adókötelezettséget érintő változás. Az adatbejelentési adatok alapján az önkormányzati adóhatóság határozatban állapította meg a fizetendő építményadó, tehát az adózónak nem magának kell azt kiszámítani.

Az adózók és könyvelők egyik fontos igénye volt, hogy az önkormányzati adóhatóság, amennyiben kockázatot tár fel, először az adózókkal együttműködve, próbálja rávezetni az adózókat az adószabályok helyes értelmezésére és az esetleges adminisztrációs hibák, hiányosságok kijavítására, pótlására. Az önkormányzati adóhatóság szolgáltató adóhatóságként működik és 2022. évben is elsődleges célja az adózási morál javítása, így az energia veszélyhelyzetre is figyelemmel növelte a támogató eljárások számát.

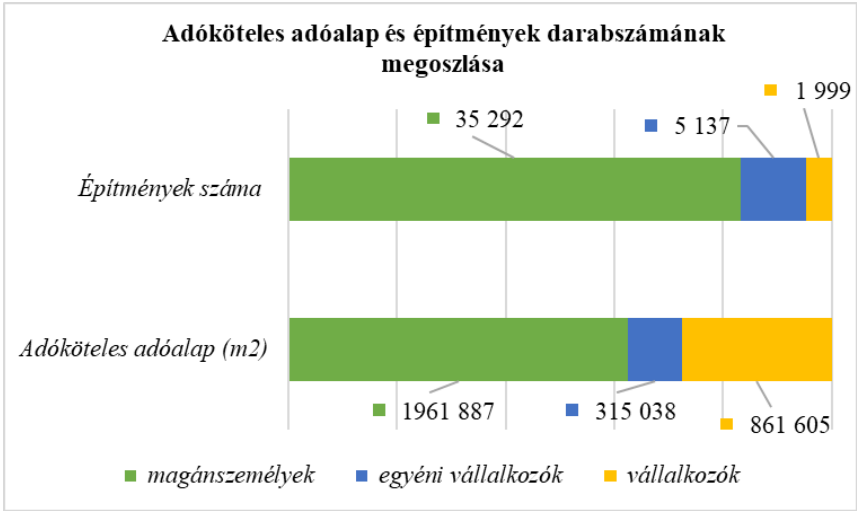
Eger hosszú távú adópolitikáját az határozta meg, hogy az építményadóban széles körre vetítve határozta meg az adóztatás alá kerülő adótárgyakat, ugyanakkor mérsékelt adómértékekkel adóznak az egri tulajdonosok. A "jó adórendszer" kritériumainak meghatározásával már régóta foglalkozik a közgazdaságtudomány, ennek egyik legfontosabbnak tartott része az adórendszer méltányossága, amely szerint széles társadalmi bázisú és arányos rendszert kell kialakítani.

Egerben ez megvalósult, hiszen a vállalkozások mellett a magánszemélyek is alanyai az adónak, ugyanakkor az adómértékek nagyságai általában a megyei jogú városok szintje alatt állt.

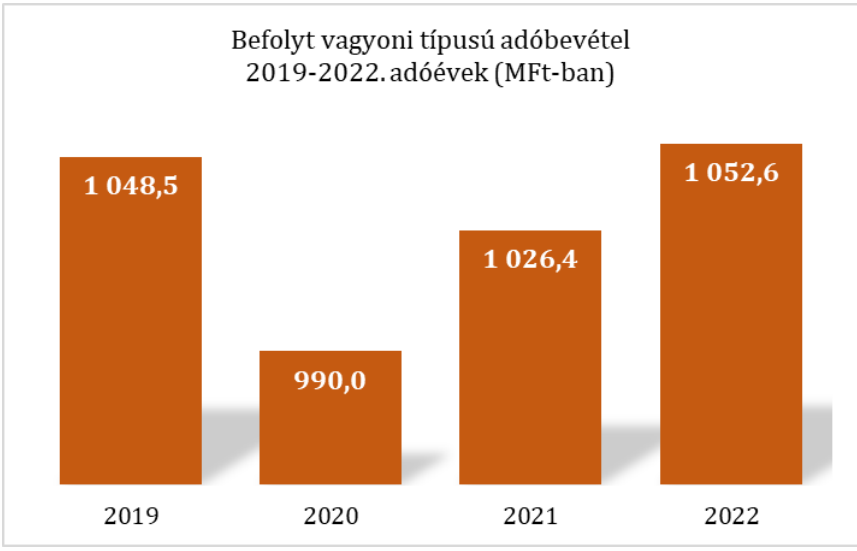
A vagyoni típusú helyi adók között az építményadó az az adónem, amelyet a megyei jogú városok valamennyien adóztatnak. A megyei jogú városokban 2022. évben a vagyoni típusú adóbevételekből befolyó adóbevételek az összes helyi adóbevétel 18,53 %-át tették ki, tehát az iparüzési adó mellett, a második legjelentősebb bevételi forrás volt. **Egyes megyei jogú városokban az építményadó mellett még telekadó és vagy, a magánszemélyek kommunális adója is be van vezetve.**

2022. évi bevételek (Ft-ban)	Lakónépesség *	22 vagyoni tip adó össz	22 vagyoni tip adó aránya
Miskolc	147 480	3 944 713 419	22,6%
Nyíregyháza	115 521	3 666 287 297	25,8%
Győr	132 111	3 641 840 573	14,2%
Szeged	157 372	3 637 349 249	24,3%
Pécs	138 420	3 385 425 720	22,9%
Debrecen	199 725	3 090 400 231	14,1%
Székesfehérvár	94 893	2 412 517 589	10,6%
Tatabánya	64 305	2 105 998 870	22,0%
Kaposvár	58 633	2 067 162 396	32,7%
Sopron	62 116	1 668 995 186	26,8%
Veszprém	57 145	1 641 643 898	15,6%
Szolnok	68 774	1 633 010 485	20,1%
Kecskemét	108 817	1 618 055 076	10,5%
Érd	71 641	1 390 731 560	31,9%
Dunaújváros	41 103	1 368 000 000	21,2%
Szombathely	77 970	1 253 984 182	11,5%
Zalaegerszeg	55 037	1 138 638 738	17,4%
Hódmezővásárhely	42 207	1 084 534 671	33,4%
Eger	50 032	1 052 588 518	20,0%
Nagykanizsa	44 550	816 463 092	22,6%
Baja	33 364	751 730 497	26,9%
Salgótarján	31 484	713 192 655	32,5%
Esztergom	27 897	665 242 216	10,6%
Békéscsaba	57 299	496 409 581	11,8%
Szekszárd	30 401	480 320 759	16,1%

*Ksh 2022.0101 adat

Építményadó bevételek alakulásai

Egerben az építményadó alapja - továbbra is - az önkormányzat döntése függvényében az építmény m²-ben számított hasznos alapterülete, így az adó mértékének felső határa 1100 forint/év/m² növelve a valorizálás összegével (2005-től a veszélyhelyzetig az önkormányzatok ezt a mértéket az inflációval növelhették).

A vagyoni típusú építményadó 2022. évben a helyi adóbevételek 19,9 %-át tette ki. 2021. év végén ez az arány - a kisebb iparüzési adóbevételi arány miatt - 22 % volt. **A háztartások (MSZ ÉS EV) az építményadó 28 %-át fizették.** A pénzügyi bevétele 72 %-a **gazdálkodóktól érkezett.**

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény meghatározza a helyi adóztatás mozgásterét és így, az önkormányzati döntéshozás kereteit, valamint korlátait.

Az önkormányzat építményadó megállapítási joga arra terjed ki, hogy

- az adónemet bevezesse,
- az építményadó mértékét a törvényi adómaximum és a veszélyhelyzeti szabályok speciális szabályozásai keretei között tarthatja,
- magánszemély tulajdonosok részére további mentességeket, kedvezményeket adhat.

Az önkormányzat adómegállapítási jogát korlátozza az, hogy:

- a vagyoni típusú adók (pl.: építményadó) körében az épület, épületrész utáni adót egységesen - tételes összegben vagy a korrigált forgalmi érték alapulvételével - határozhatja meg,
- a bevezetett adó mértékeként nem állapíthat meg többet az adómaximumnál,
- a vállalkozó üzleti célt szolgáló épülete, épületrésze utáni építményadó megállapítása során az önkormányzati helyi adókedvezményt, adómentességet nem adhat,
- az adóalap fajtáját, az adó mértékét, a rendeleti adómentességet és adókedvezményt úgy állapíthatja meg, hogy azok összességükben egyaránt megfeleljenek a helyi sajátosságoknak, az önkormányzat gazdálkodási követelményeinek és az adóalanyok széles körét érintően az adóalanyok teherviselő képességének,
- ha az adó mértékét határozott időre (pl.: 1 évre) állapítja meg, akkor annak mértékétől felfelé 3 évig nem térhet el.

Mentes az építményadó alól:

- a szükséglakás,
- a kizárólag az önálló orvosi tevékenységről szóló törvény szerinti házi orvos által nyújtott egészségügyi ellátás céljára szolgáló helyiség,
- az atomenergiáról szóló törvény szerint kizárólag a radioaktív hulladék elhelyezésére, a kiégett nukleáris üzemanyag tárolására használt építmény,
- az ingatlan-nyilvántartási állapot szerint állattartásra vagy növénytermesztésre szolgáló építmény vagy az állattartáshoz, növénytermesztéshez kapcsolódó tároló építmény (pl. istálló, üvegház, terménytároló, magtár, műtrágyatároló), feltéve, hogy az építményt az adóalany rendeltetészerűen állattartási, növénytermesztési tevékenységéhez kapcsolódóan használja.

Ha a **műemléki értéként külön jogszabályban védetté nyilvánított** vagy önkormányzati rendelet alapján helyi egyedi védelem alatt álló épületet (műemléképületet) felújítják, akkor az épület, illetve az épületben lévő önálló adótárgy (lakás, nem lakás céljára szolgáló épületrész) a felújításra kiadott építési engedély vagy örökségvédelmi engedély jogerőre emelkedését, véglegessé válását követő három egymást követő adóévben mentes az építményadó alól. Az adó alanya/tulajdonos a mentességet az önkormányzati adóhatóságnál kérelmezheti.

Az a **65. életévét betöltött, vagy életkorától függetlenül a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülő magánszemély**, aki egyedül vagy kizárólag ugyanezen feltételeknek megfelelő hozzátartozójával él, a lakcímnnyilvántartás szerint és ténylegesen (életvitelszerűen) is lakóhelyéül szolgáló lakása utáni építményadó-fizetési kötelezettségét illetően adófelfüggesztés iránti kérelemmel élhet az adóhatóság felé. Az adófelfüggesztés időszaka alatt az adót nem kell megfizetni. Az arra jogosult adózó az adófelfüggesztés iránti kérelmét legkésőbb az adófelfüggesztés időszaka első adóévének január 15. napjáig nyújthatja be az önkormányzati adóhatóságnál.

Építményadóban helyi önkormányzati rendeletünk alapján három nagyobb helyi adókedvezmény típus él:

- Bel- és külterületen lévő lakás céljára szolgáló építmény után, ha az adóalany az adóév első napján azt ténylegesen (életvitelszerűen) lakóhelyként használja - *figyelemmel a lakcímet igazoló hatósági igazolvány adataira is* - **50%-os mértékű adókedvezményre** jogosult.
- Az egy háztartásban három vagy több gyermeket nevelő magánszemély a bel- és külterületen lévő lakás céljára szolgáló építmény után, ha az adóév első napján azt ténylegesen (életvitelszerűen) lakóhelyként használja - *figyelemmel a lakcímet igazoló hatósági igazolvány adataira is* - **100%-os mértékű adókedvezményre** jogosult.
- Az öregségi nyugdíjra, rehabilitációs ellátásra, rokkantsági ellátásra jogosult magánszemély, illetve a megváltozott munkaképességű személy a bel- és külterületen lévő lakás céljára szolgáló építmény után, ha az adóalany az adóév első napján azt ténylegesen (életvitelszerűen) lakóhelyként használja

- *figyelemmel a lakcímet igazoló hatósági igazolvány adataira is* - **100%-os mértékű adókedvezményre jogosult.**

2020. évtől bővültek az egri lakosok lakásai után járó helyi önkormányzati adókedvezményei. A helyi építményadó kedvezmény adatbejelentés benyújtása mellett volt érvényesíthető. **A magánszemélyek részére jelentős 50-100 százalékos mértékű (2022. évre vonatkozóan 159 millió forint nagyságú) adókedvezményt is biztosít az önkormányzat,** elsősorban a lakás célú ingatlanok után.

A lakások után fizetendő adómérték Egerben **alacsonynak mondható,** magánszemélyeknek átlagosan a törvényi mérték mindössze 3,5 %-os mértékével kell adózni. Egyéni vállalkozók esetében ez az átlagos arány 4,3 %, míg vállalkozások esetében 28,8 %-os.

egy és többlakásos lakás	fajlagos m2-re jutó adómérték (Ft/m2)	adómérték helyi kihasználása
magánszemély	70,0	3,5%
egyéni vállalkozó	85,8	4,3%
vállalkozó	581,7	28,8%

Helyi iparűzési adóztatás Egerben

Erre az adónemre is érvényes, hogy az **önkormányzat adómegállapítási joga arra terjed ki,** hogy az adót bevezesse, a már bevezetett adót hatályon kívül helyezze, illetőleg módosítsa, azonban az évközi módosítás naptári éven belül nem súlyosbíthatja az adóalanyok adóterheit.

Az **önkormányzat adómegállapítási jogát korlátozza** az, hogy:

- az általa bevezetett adó mértékeként nem állapíthat meg többet az adómaximumnál,
- a helyi iparűzési adó esetén egy adómérték alkalmazható,
- csak és kizárólag a törvényben meghatározott esetekben dönthet adókedvezményről, adómentességről,
- az önkormányzat által megállapított **helyi iparűzési adóból származó bevétel elsőként a helyi közösségi közlekedési feladat ellátására,** a helyi közösségi közlekedési feladat ellátásához szükséges összesen felüli bevétel különösen a települési önkormányzat képviselő-testületének hatáskörébe tartozó **szociális ellátások finanszírozására használható fel.**

Iparűzési adóban adóköteles az önkormányzat illetékességi területén végzett vállalkozási tevékenység (a továbbiakban: iparűzési tevékenység). **Az adó alanya a vállalkozó.**

Adóköteles iparűzési tevékenység: a vállalkozó e minőségben végzett nyereség-, illetőleg jövedelemszerzésre irányuló tevékenysége. A vállalkozó **iparűzési tevékenységet végez az önkormányzat illetékességi területén, ha ott székhellyel, telephellyel rendelkezik,** függetlenül attól, hogy tevékenységét részben vagy egészben székhelyén (telephelyén) kívül folytatja. Az adókötelezettség az iparűzési tevékenység megkezdésének napjával keletkezik és a tevékenység megszüntetésének napjával szűnik meg.

Ha a vállalkozó több önkormányzat illetékességi területén vagy külföldön végez iparűzési tevékenységet, akkor az adó alapját - a tevékenység sajátosságaira leginkább jellemzően - a vállalkozónak kell a Htv. 3. számú mellékletben meghatározottak szerint megosztania.

Iparűzési tevékenység esetén **az adó alapja a nettó árbevétel, csökkentve**

- az eladott áruk beszerzési értéke és a közvetített szolgáltatások értéke, együttes összegével,
- az alvállalkozói teljesítések értékével,
- az anyagköltséggel,
- az alap kutatás, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés adóévben elszámolt közvetlen költségével.

Iparűzési adóban az adózó a törvény által felsorolt esetekben az adó alapját egyszerűsített meghatározásával is élhet, ám ennek bejelentése jogvesztő határidővel bír. Az adózó az egyszerűsített adóalap-megállapítás választásáról - *a tétes adóalap szerinti adózást választó kata-alany kivételével* - utólag, de legkésőbb az adóévről szóló bevallás benyújtására előírt határidőig az aktuális HIPA bevallási nyomtatványon köteles nyilatkozni.

A **kisadózó vállalkozók tétételes adójáról** szóló 2022. évi XIII. törvény (*továbbiakban: Kata tv.*) 16-18 §-ai 2022. szeptember 1-jei hatállyal több ponton is módosították a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvényt. A változások lényege, hogy a kisadózó vállalkozások tétételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló 2012. évi CXLVII. törvény szerinti kisadózó vállalkozások tétételes adója, a „régı KATA”, mint adózási mód 2022. augusztus 31-ével – a törvény erejénél fogva – megszűnt. A Htv. 39/B. §-ában szabályozott, egyszerűsített, tétételes iparűzési adómegállapítás lehetősége csak a Kata tv. („új KATA”) hatálya alá tartozókra 2022. szeptember 1-jétől volt igénybe vehető.

A 2021. évi HIPA bevallás benyújtása és az adó befizetése, elölég kiegészítése 2022. május 31-ig volt esedékes. 2021. évtől a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnál lehetett benyújtani a majd esedékes és megelőző években esedékessé vált helyi iparűzési adó /HIPA/ bevallásokat, javításokat és önellenőrzéseket.

Adóalanynak tekintendők a gazdasági tevékenységet saját nevükben és kockázatukra haszonszerzés céljából, üzletszerűen végző

- egyes - vállalkozási tevékenységet végző - magánszemélyek,
- jogi személyek, ideértve a felszámolás vagy végelszámolás alatt lévő jogi személyeket is,
- az egyéni cégek, az egyéb szervezetek, ideértve a felszámolás vagy végelszámolás alatt lévő egyéni cégeket, egyéb szervezeteket. Vállalkozónak számít, azaz adóalany a Polgári Törvénykönyv szerinti bizalmi vagyonkezelési szerződés alapján kezelt vagyon is.

A helyi iparűzési adóban az adóelőleget és adófizetést önadózással kellett teljesíteni. Ez azt jelenti, hogy ebben a bevallásban kell az adózónak kiszámítania és bevallania az előlegfizetési időszak két időpontjára az adóelőleg összegét, valamint a végleges adót, egyúttal az önkormányzatunk adószámlájára kell megfizetni az adókülönbözetet.

A Htv. 51/M.§-a értelmében a vállalkozónak a 2022. évben, **az adott előleg-fizetési időszakban esedékes**, bevallott és a 2022. évben az önkormányzati rendelet szerinti adómértékkel **bevallandó iparűzési adóelőleg 50 százalékát kell megfizetni**, ha

- 2022. február 25-ig nyilatkozott a székhelye, telephelye szerinti önkormányzati adóhatóságnak arról, hogy a 2021. évben végződő adóévben mikro-, kis- és közép vállalkozásnak minősült, vagy a 2022. évben várhatóan mikro-, kis és közép vállalkozásnak minősül,
- valamint - *ha azt az Art. 1. melléklet 29. pont 1. alpontja szerint nem tette meg* - bejelenti a HIPA telephelyének címét.

A „22NYHIPA” jelű nyilatkozatot a Htv. 51/N. § (14) bekezdése szerint az állami adó- és vámhatóságon keresztül, elektronikus úton lehetett benyújtani. A nyilatkozatokat tartalmazó nyomtatványokat az adó és vámhatóság megküldte önkormányzatunknak, ha a vállalkozó állami adó- és vámhatóságnál bejelentett telephelye, valamint a vállalkozó székhelye Egerben volt.

A 2021. évben végződő adóévben azon vállalkozó esetén, amely azzal felel meg a kis- és közép vállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény (*a továbbiakban: KKV törvény*) szerinti mikro-, kis- és közép vállalkozássá minősítés feltételeinek, hogy esetében a KKV törvény 3. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott nettó árbevétel vagy mérlegfőösszeg értékhatár legfeljebb 4 milliárd forint, a helyi iparűzési adó mértéke - az 51/N. §-ra figyelemmel - 1 százalék, ha a 2021. évben végződő adóévben alkalmazandó önkormányzati rendeletben megállapított helyi iparűzési adómérték 2 százalék. Az említett feltételek, ha az adott vállalkozó esetén a 2022-ben végződő adóévben fennállnak alkalmazható a 2022. évben végződő adóévben is.

A csökkentett adómérték hatását – a 2021. évi helyzettel azonos módon – a 2022. évben esedékes előleg-részleteknél is érvényesíteni lehetett. Ezért a 2022-ben esedékes adóelőlegnek (azaz, a 2021-ben, az önkormányzati rendelet szerinti adómérték alapulvételével már bevallott 2022. évi első előleg-részletnek és a 2022-ben, a 2021. adóévről szóló bevallásban szintén az önkormányzati adórendelet szerinti mértékkel bevallandó, 2022. évi második előlegrészletnek) **csak az 50 százalékát kell megfizetni az eredeti esedékességi időpontokban.**

Az így feldolgozott nyilatkozatok alapján meg nem fizetendő előlegrészlet összegével (jellemzően 1%) az **önkormányzati adóhatóság a mikro-, kis- és középvállalkozás iparüzési adóelőleg-kötelezettsége összegét hivatalból, határozathozatal nélkül csökkentette,** így már ezek jelentek meg az adózói adószámlákon.

Iparüzési adóban is KATA adóalanyoknak ilyen jellegű nyilatkozat beadásra nem volt szükség, ha a vállalkozó a KATA alanya és Egerben a helyi iparüzési adóban is, így a 2022-es adóévre az adóalap tételes összegben való (egyszerűsített) megállapítását választotta, ezért számára a tételes adó (évi 50 E Ft) - 21NYHIPA és 22NYHIPA nyilatkozat hiányában is hivatalból - felezésre (évi 25 E Ft) került.

2022. év esetében – ha és amennyiben 21NYHIPA nyilatkozatot nem tett az adózó – a feltételnek megfelelő vállalkozó **2022. február 25-ig kellett nyilatkoznia** a székhelye, telephelye szerinti önkormányzati adóhatóságnak arról, hogy a 2021. évben végződő adóévben mikro-, kis- és középvállalkozásnak minősült, vagy a 2022. évben várhatóan mikro-, kis és középvállalkozásnak minősül, valamint - ha azt az Art. 1. melléklet 29. pont 1. alpontja szerint nem tette meg - bejelenti a telephelyének címét. **Ha a nyilatkozási lehetőséggel az adózó nem kívánt élni, úgy 2022. évi előlegeit - függetlenül a 2021. évi bevallott HIPA végleges adó összegétől - 2%-os mértékkel fizette.**

Előleg „felezésre” az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 69. §-a értelmében ún. „az adóelőleg mérséklés” keretében is volt később lehetőség. Ennek feltétele a 21-22NYHIPA nyilatkozat hiánya volt. Az adózó az **adóelőleg esedékességének időpontjáig benyújtott kérelmében** az általa bevallott adóelőleg módosítását kérhette az adóhatóságunktól, ha előlegét az előző időszak adatai alapján fizeti, és számításai szerint adója nem éri el az előző időszak adatai alapján fizetendő adóelőleg összegét. Ennek megfelelően az adózó 2021. évi végleges adóját 1%-kal fizette, ám 2022. szeptember 15-ig fizetendő adóelőlege 2%-kal került meghatározásra, úgy ennek csökkentését (1%-ra történő mérséklését) az esedékességig kérhette.

Az iparüzési adó alapja és annak éves adója a helyi adókon belül a leginkább hektikusan változó, előre nehezen kiszámítható. Az iparüzési adó a gazdasági, inflációs hatásoknak leginkább kitett adónem. Az alábbi táblázatok is szemléltetik ezek változását az elmúlt néhány év bevallási adatai alapján.

2008. január 1-jétől a TEÁOR'08-at alkalmazzuk a gazdasági egységek főtevékenységének meghatározására az adóügyi, adóalany-nyilvántartásban is. **Gazdasági tevékenységen azt értjük,** amikor erőforrások felhasználásával terméket állítanak elő, vagy szolgáltatást nyújtanak. A gyakorlatban a termelési egységek nagy része egyszerre többféle tevékenységet folytatnak, amely a TEÁOR egy vagy több különféle szakágazatába tartozik. Ezért az egységeknek a TEÁOR különböző szakágazataiba történő besorolásához szükséges a „főtevékenység” meghatározása.

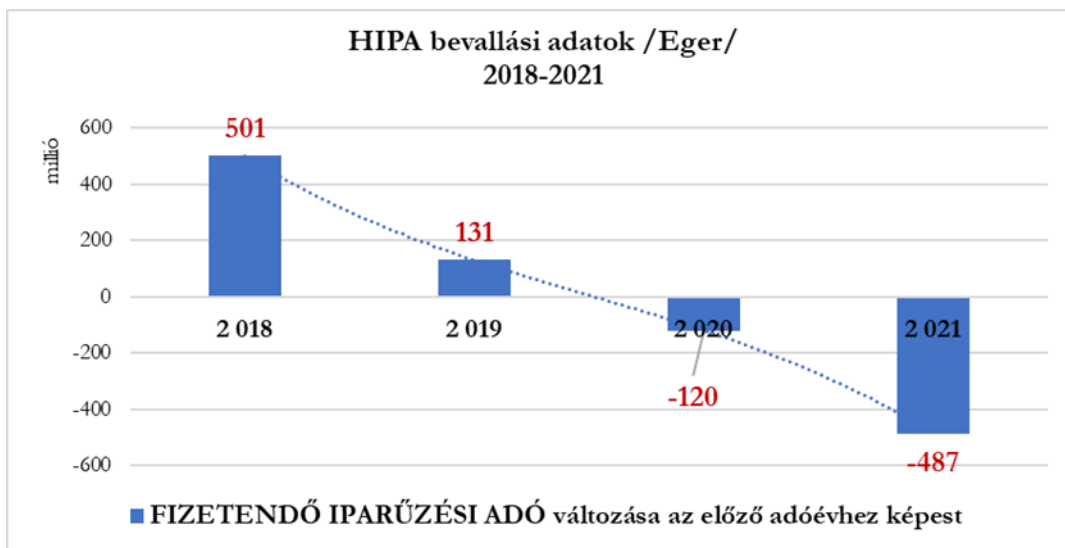
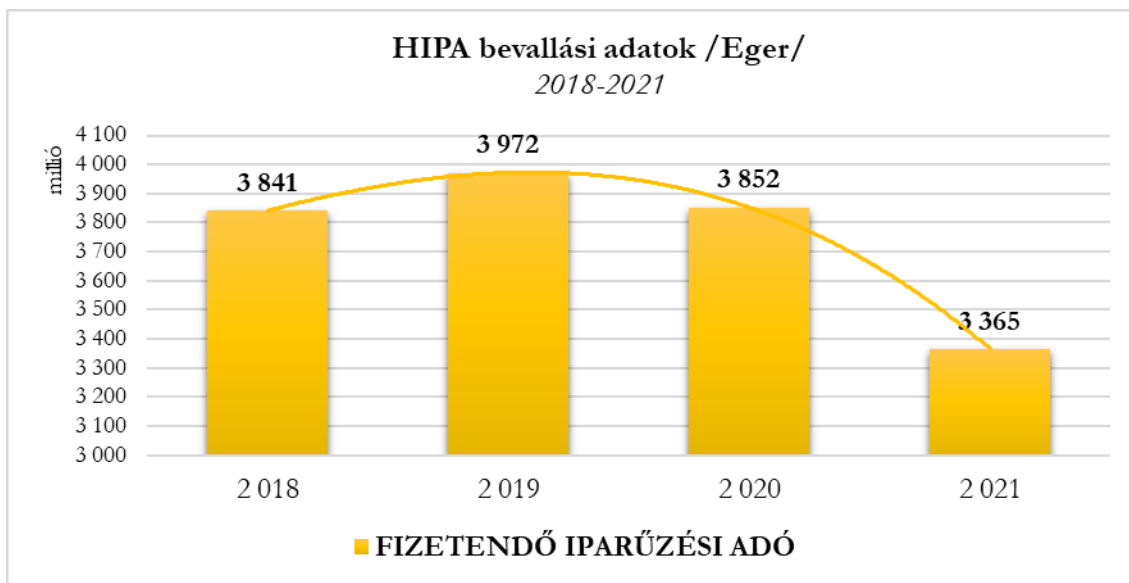
Egerben a legnagyobb iparüzési adóbevallást teljesítő¹ adózó létszám a kereskedelem és gépjárműjavításhoz, valamint a szakmai, műszaki tevékenységhez kapcsolódik. Ide tartoznak például: a gépjármű, motorkerékpár kereskedelme, javítása vagy a nagy és kiskereskedelem is. Továbbá például a jogi, számviteli, adószakértői tevékenység; mérnöki és építészmérnöki tevékenység; műszaki vizsgálat.

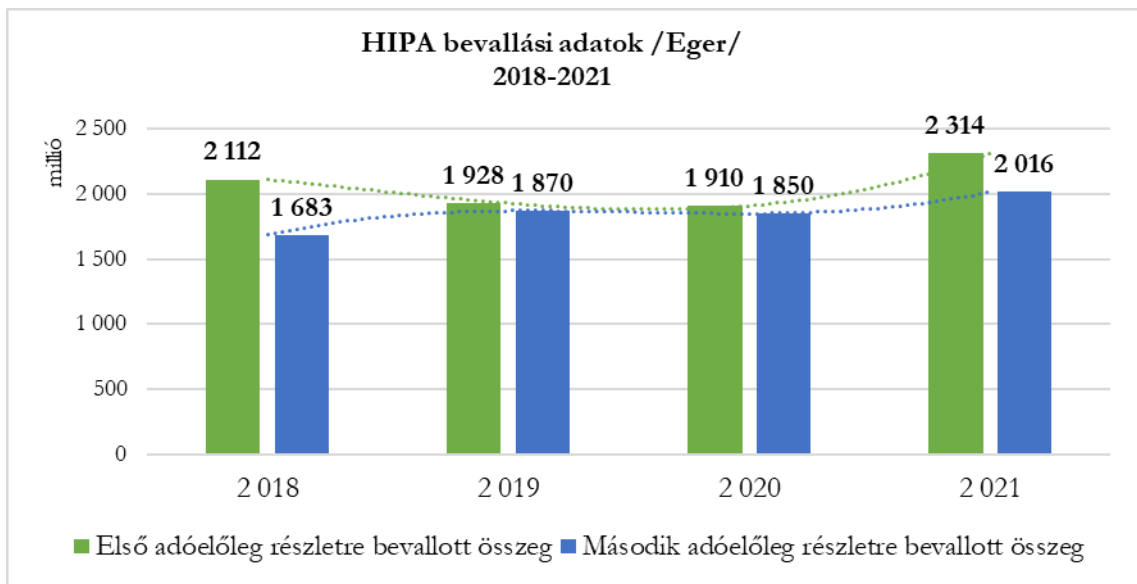
A feldolgozóiparhoz köthető az iparüzési adófizetés legnagyobb része. Ide tartoznak például: az élelmiszergyártás; italgyártás; a fémalapanyag gyártása; gép, gépi berendezés gyártása; közúti jármű gyártása;

¹ Egyes KATA adózók bevallásra nem kötelezettek.

egyéb jármű gyártása; ipari gép, berendezés, eszköz javítása, üzembe helyezése stb. **Jelentős tényező a kereskedelemhez és gépjárműjavításhoz köthető ágazatok is**, ide tartoznak például a gépjármű, motorkerékpár kereskedelme; javítása, nagy- és kiskereskedelem stb. Érdekesség, hogy a harmadik helyre rangsorolt „Pénzügyi és biztosítási tevékenységből” több mint háromszor annyi bevétel folyik be, mint például a tizedik helyre sorolt „Szálláshely szolgáltatásból és vendéglátásból”.

Egerben a feldolgozóipar adja az adófizetés legnagyobb arányát (48,40%-át). Súlya olyan mértékben meghatározó, hogy az összes többi ágazat együtt alig valamivel haladja meg a feldolgozóiparból származó iparűzési adóbefizetést.

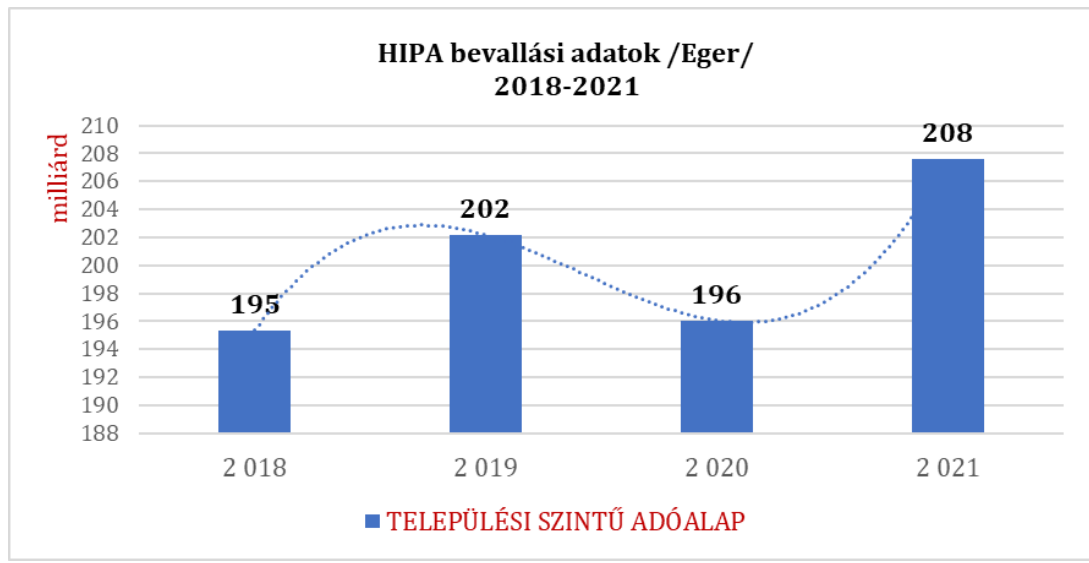

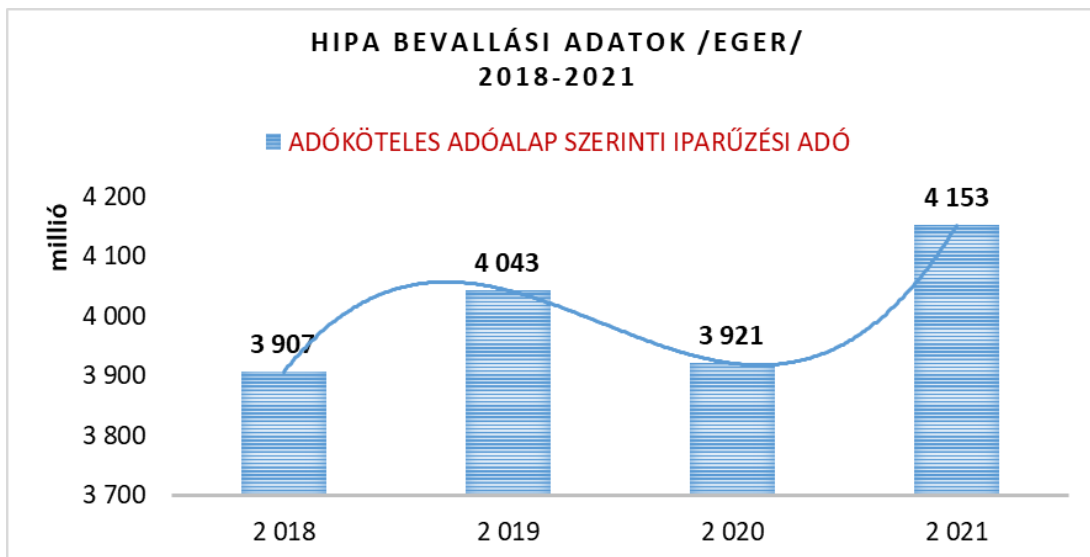
Helyi iparűzési adóban két Htv. által is engedélyezett kedvezményezett adózói kör van, akik az éves bevallás benyújtásakor tudják az egeri helyi adókedvezményt érvényesíteni:

- Az a vállalkozó, akinek a **vállalkozási szintű adóalapja éves szinten a 2,5 millió forintot nem haladja meg** a tevékenység végzése utáni számított végleges iparűzési adójából **50%-os önkormányzati adókedvezményt vehet igénybe**. Az adókedvezményt nem befolyásolta, hogy az adózó az adó alapját egyszerűsített módon határozta meg.
- Az a **házi orvos, védőnő vállalkozó**, akinek a **vállalkozási szintű adóalapja** éves szinten az adóévben a **20 millió forintot nem haladja meg** a tevékenység végzése utáni számított végleges iparűzési adójából **50%-os önkormányzati adókedvezményt vehet igénybe**.

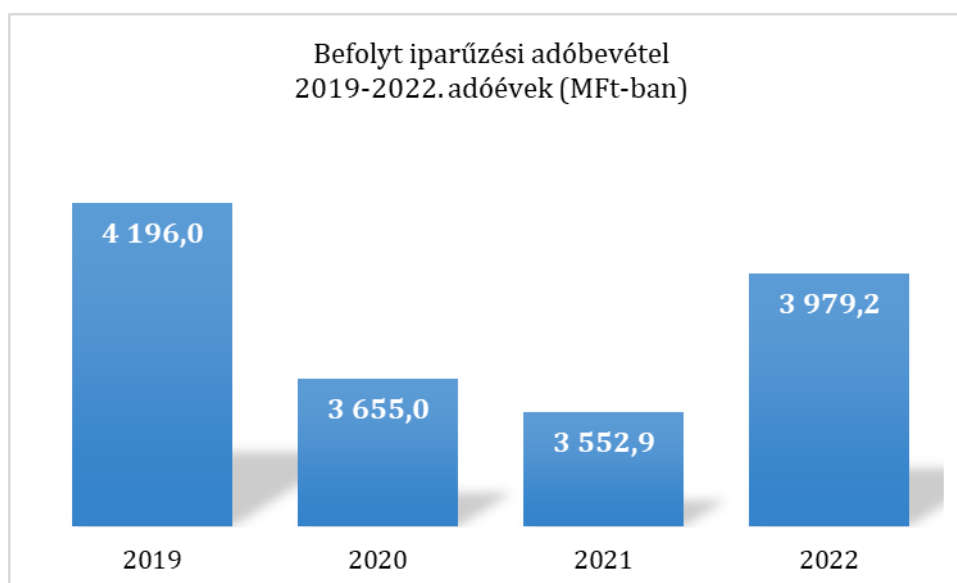
Az adókedvezmények jelentősebb része az adóévet követő év május 31-ig benyújtott HIPA bevallások tartalmazták.

Települési szintű adóalapok alakulása az adóbevallások adatai alapján

Helyi iparúzési adó bevételek alakulásai

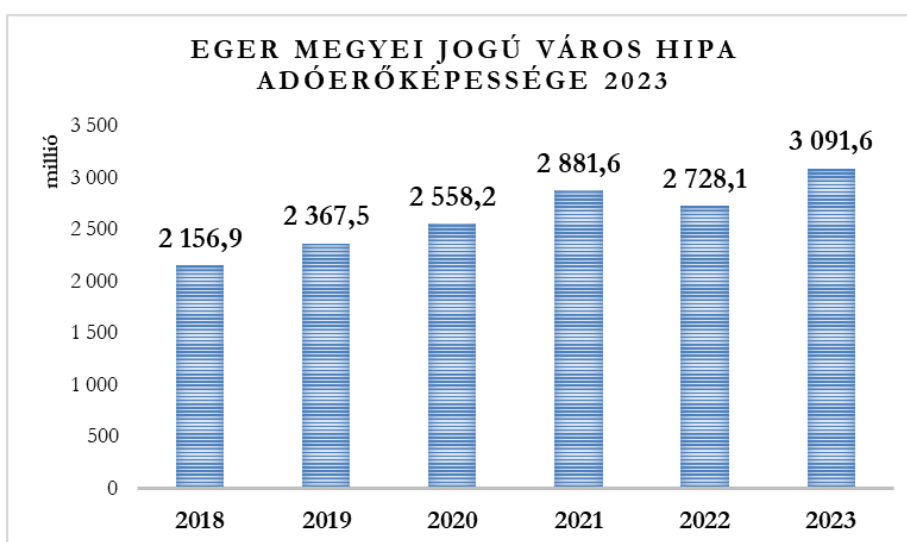
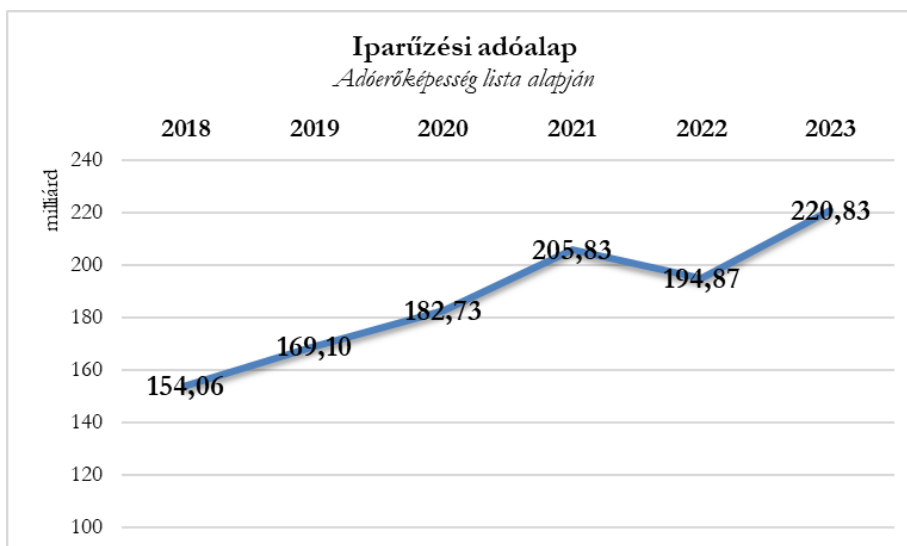
Az iparúzési adóerőképesség alakulása

Eger Megyei Jogú Város adóerőképessége jelentősen nőtt az elmúlt időszakban, ám ez nem feltétlen jelent többlet adóbevételt az önkormányzatnak.

Az éves helyi iparúzési adóbevallások benyújtását *(jellemzően az adóévet követő év május 31-ig)* és feldolgozását követően az önkormányzat minden évben adatot szolgáltat a Magyar Államkincstár felé az iparúzési adóerő-képesség alapjául szolgáló helyi iparúzési adóalapról *(benyújtott és feldolgozott hipa bevallások és bejelentések alapján)* és az annak 1,4%-át jelentő települési iparúzési adóerő-képességről. **Ez az összeg a befolyt adóforintoktól teljesen független, tehát a KKV-nek nyújtott adófelezés (2 %-os mérték helyett 1 %-os mértékkel fizetnek), és az önkormányzati helyi adókedvezmények (50 % helyett 75 %) sem kerülnek korrekcióra az adóerőszámításnál,** így azt veszi alapul a számítási metodika, mintha a KKV-k 1 %-os adómértéke helyett 1,4 %-kal adóznának adóalapjuk után. Minden más vállalkozások esetében az egri 2 %-os mérték helyett, 1,4 %-os megtérülést valószínűsít a számítás.

Az önkormányzatok működésének támogatását határozza meg majd az adóerőképesség, mivel **a magas adóerőképességgel rendelkező városok kevesebb támogatást kapnak működésükhöz.** Egyúttal

egyfajta adót, szolidaritási hozzájárulást „fizetnek” a nagyobb adóerőképességgel rendelkező települések a központi költségvetés felé, az utóbbi években ennek Eger is részese lett.

A szolidaritási hozzájárulás csak könyvelés tételileg adó, a gyakorlatban a központi költségvetés ezzel az összeggel csökkenti az érintett önkormányzatoknak a támogatását. Egyes állami támogatások attól is függenek, hogy az adott település egy lakosra jutó iparúzési adóerő-képessége milyen nagyságot mutat. Erre vonatkozóan különféle paraméter táblázatok állnak rendelkezésre a 2023. évi költségvetési törvényben.

Az önkormányzattól szolidaritási hozzájárulás címén történő elvonása a települési önkormányzat számára folyósítandó támogatás havi összegéből a nettó finanszírozás keretében történik. Ez komoly érvágás a nagyobb adóerőképességgel rendelkező megyei jogú városoknak, hiszen **Eger Megyei Jogú Város 2021. évben 796,9 millió forint, majd 2022. évre 731,7 millió forint hozzájárulást „fizetett” a központi költségvetésnek.** Ezt megelőző években ilyen jellegű hozzájárulást Egernek nem kellett fizetnie, mivel a szabályok magasabb értéknél húzták meg a szolidaritási adófizetés határát.

Egerben a csökkenő lakosságszám és az emelkedő adóerőképességi adatok értelemszerűen növelték az egy főre jutó adóerőképességet. Míg 2019. évben ez a mutatószám 44.592 forint volt, addig 2023. évre már 61.339 forint lesz, azaz 37%-kal nő a mutatószám.

Idegenforgalmi adóztatás Egerben

Idegenforgalmi adóban **adókötelezettség terheli** azt a magánszemélyt, aki **nem állandó lakosként** az önkormányzat illetékességi területén legalább egy vendégéjszakát eltöltött.

Az idegenforgalmi adót általában az **adó beszedésére kötelezett szálláshely üzemeltető szedi be**, azaz a szálláshely ellenérték fejében történő átengedése esetén a szállásdíjjal együtt a **szállásadó**, a szálláshely vagy bármely más ingatlan ingyenesen történő átengedése esetén a szálláshellyel, ingatlannal **rendelkezni jogosult szedi be** az ott-tartózkodás utolsó napján. A Htv. 34. § (2) bekezdése **az adóbeszedésre kötelezett mögöttes helytállási kötelezettségét is szabályozza**, eszerint az adó beszedésére kötelezett személyt az idegenforgalmi adót is köteles az önkormányzat számlájára megfizetni, amit az adóalanytól („vendégtől”) bármely okból elmulasztott beszedni.

21

Idegenforgalmi adó alapja és mértéke az önkormányzat szabályozása alapján eltérő lehet. A vendégéjszakák adóztatás esetében **az adó alapja a megkezdett vendégéjszakák száma** (az adó mértékének felső határa személyenként és vendégéjszakánként 300 forint és ennek inflációs valorizálása), vagy **a megkezdett vendégéjszakára eső szállásdíj** lehet (legfeljebb 4%-os mértékkel).

Eger Megyei Jogú Városban az idegenforgalmi adó alapja - 1992. év óta - a vendégéjszakák száma alapján került meghatározásra. A fogalom meghatározásból következően a **vendégéjszaka alatt** a településen „nem állandó lakosként” eltöltött azon időszak számát, amelynek időtartama a 24 órát nem haladja meg, amely magában foglalja az éjszakát is, vagy a szállásért fizetett ellenértékbe az éjszaka is benne foglaltatik.

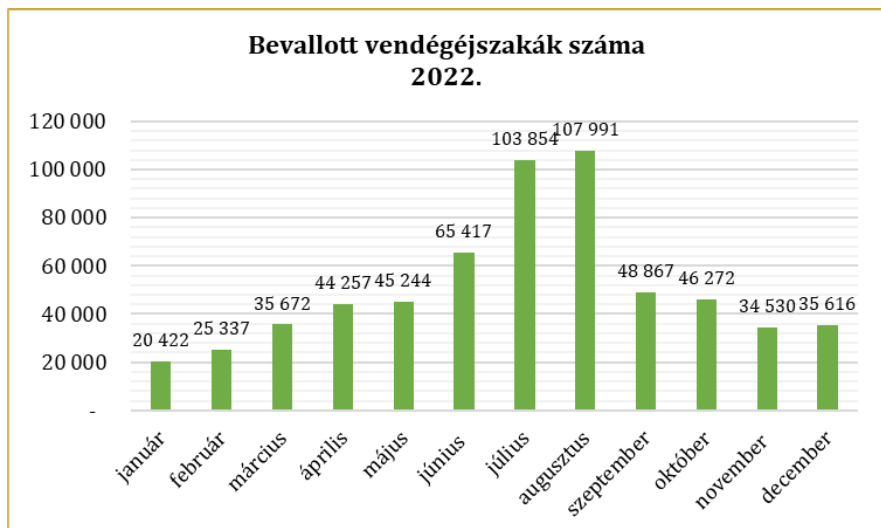
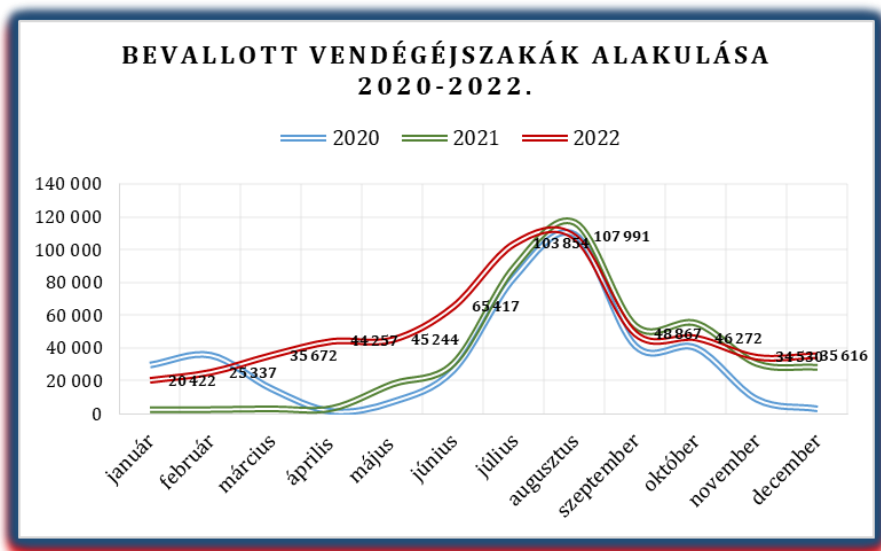
Az önkormányzatok 2005-től a vendégéjszakákhoz igazodó adómértéket saját döntésük alapján - a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan - maximum az inflációval növelhetik. **2021. évtől az adó mértéke 500 Ft/fő/vendégéjszaka.** A törvényi adómértéken (550 Ft) belül, ennek 90,9%-ában került meghatározásra Egerben alkalmazandó adó mértéke.

Az idegenforgalmi adóbevételek szorosan kötődik a településen eltöltött adóköteles vendégéjszakák számához. A **25 Megyei Jogú Város között 2022. év adóbevételei adatai alapján, Eger továbbra is TOP első**, megelőzve Szegedet, Miskolcot és Sopront. Az önkormányzatot megillető adóbevételeken belül, az **idegenforgalmi adóból befolyó bevétel 4,6%-os arányt jelentett** a város költségvetésében.

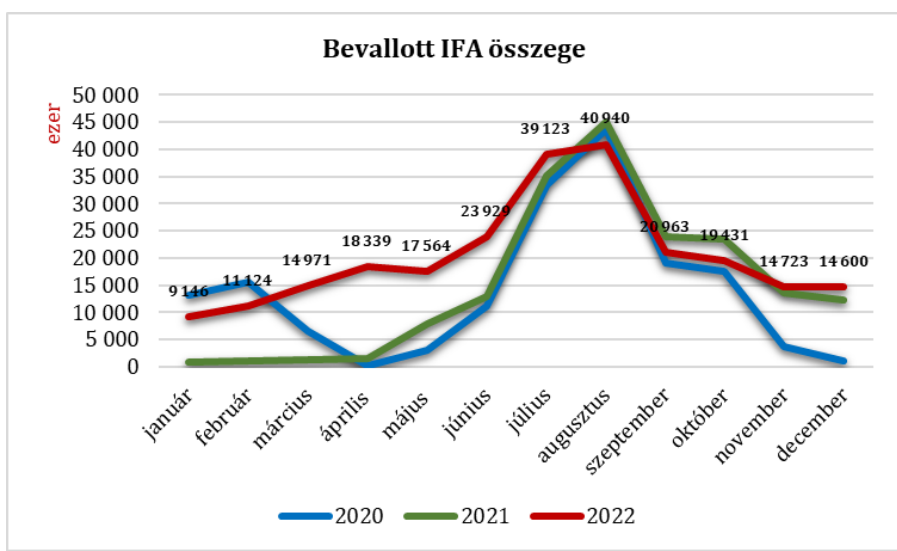
2022. évben a Megyei Jogú Városok idegenforgalmi adóbevételei és annak aránya a saját adóbevételeken belül

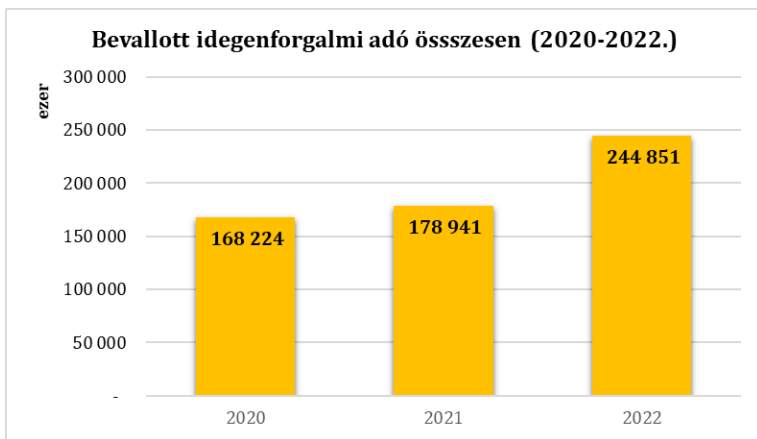
bevételek (Ft-ban)	22 ifa bevétel	22 ifa aránya a helyi adók között	2022 Ifa adóköteles vendégéjszakák száma
Eger	243 943 276	4,6%	478 759
Szeged	217 792 789	1,5%	434 635
Miskolc	192 870 576	1,1%	411 289
Sopron	160 594 245	2,6%	284 921
Győr	147 427 568	0,6%	315 481
Debrecen	132 376 154	0,6%	301 401

Az egri szálláshelyeken **2022. évben a vendégek/turisták összesen 613 ezer vendégéjszakát** töltöttek el, míg 2021. évben 434 ezer vendégéjszakát vallottak a szálláshelyek. 2022. évben a vendégek **179 ezer vendégéjszakával töltöttek többet a városban**, mint amit a megelőző év hasonló időszakának bevallási adatai mutattak. A növekedés mértéke több mint 41%-os mértékű volt.

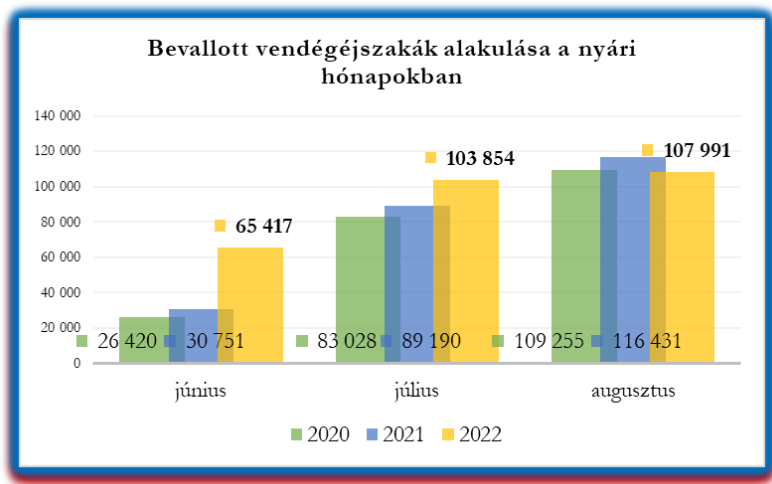

A vendégek a múlt évben **65.910 ezer forinttal több idegenforgalmi adót fizettek** a szálláshelyeken, mint tették ezt a megelőző 2021-es év hasonló időszakában. 2022. évben összesen **244.851 ezer forint vendégektől beszedett idegenforgalmi adót** vallottak a szálláshelyeink.

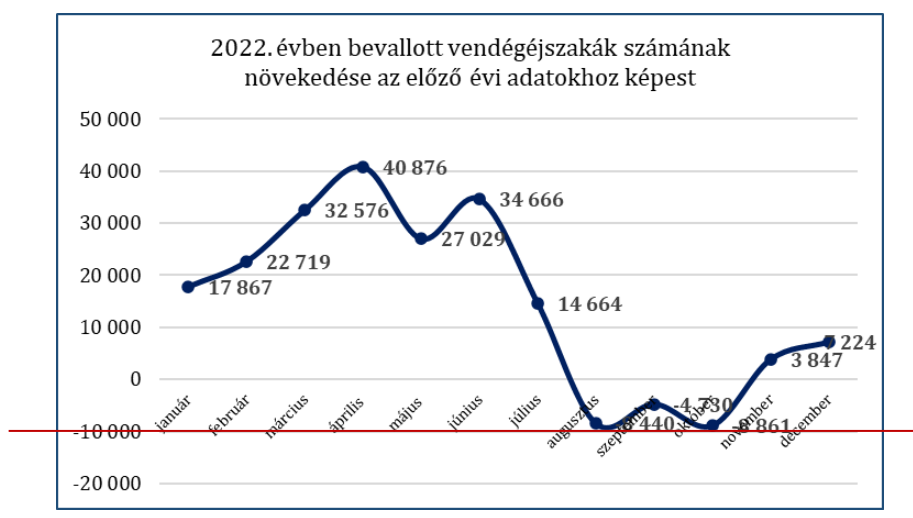

A nyári hónapokban (június-augusztus) 277 262 vendégéjszakát vállaltak a szálláshelyek, ez több mint 40 890 nappal haladta meg a 2021. év hasonló időszakában bevallott vendégéjszakák számát. A nyári hónapokban a városban megszálló vendégek adták a 2022. évben összesen bevallott vendégéjszakák 45%-át. Július és augusztus hónapokban meghaladta a százezret az Egerben eltöltött vendégéjszakák száma.

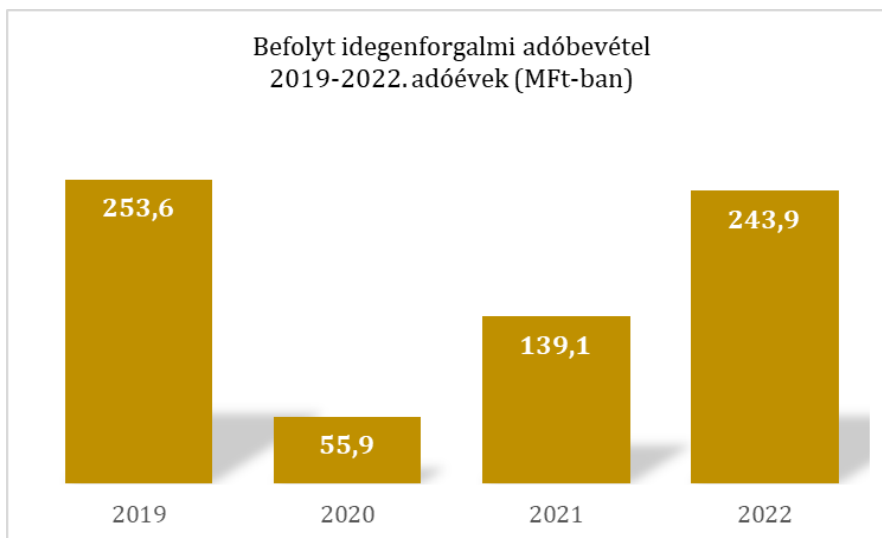
2022. év január-július hónapokban a tavalyi adatokhoz képest nőtt a városban eltöltött vendégéjszakák száma (+190.397), majd augusztus- október hónapokban csökkent (-22 031) a vendégéjszakák száma és november, december hónapokban ismét nőtt (+11.071) a bevallott vendégéjszakák száma.

Az egri szálláshelyeken 2022. február 24-től az **Ukrajnából érkező ukrán, vagy más nemzetiségű állampolgárságú személyekre** nem terjed ki az idegenforgalmi adókötelezettség, így ők nem alanyai az idegenforgalmi adónak. A bevallási adatok alapján, eddig **22.655 vendégéjszakát lehetett ilyennek minősíteni**, így ők 11.327 ezer forint „ifa mentességet” kaptak Egerben.

A **nyilvántartott szálláshelyek száma** Egerben 2020. január 1-jétől 504-ről 2022. december 31-ig **674-re** nőtt. Így a **városban nyilvántartott szálláshelyek száma 33%-kal nőtt az elmúlt 3 év során** (+170 szálláshely).

Beszedett idegenforgalmi adóbevételek alakulása

Követelés- és hátralékkezelés és fizetési kedvezmények alakulása

A koronavírus járvány, majd háborús veszélyhelyzet megjelenése - *egyes adózóknak* - nehézségeket okozott a helyi adók megfizetése tekintetében is. A **jogszabályok által meghatározott esetekben új fizetési könnyítéssel összefüggő elemek jelentek meg.**

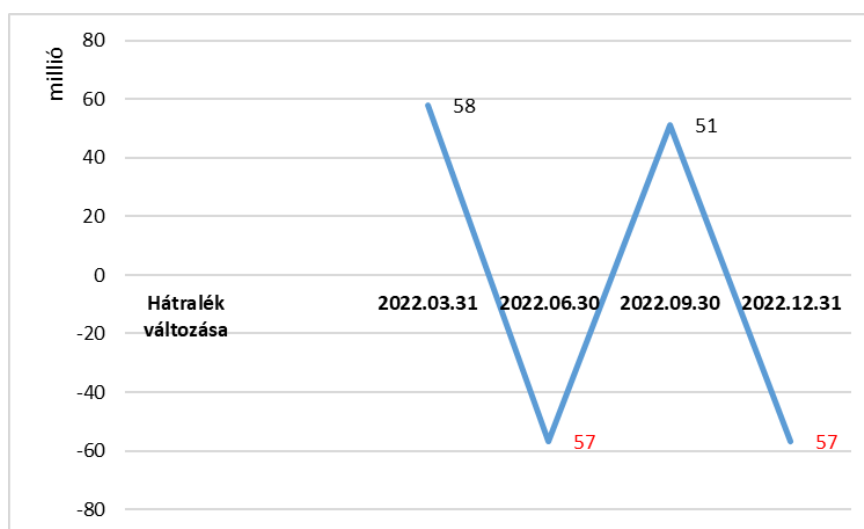
Speciális fizetési könnyítések is életbe léptek. Ez egy egyszeri kérelem lehetett, melyet minden adózó csak egy alkalommal vehetett igénybe. A 12 havi részletfizetés vagy a 6 havi pótlékmentes fizetési halasztás mindegyik helyi adó fajtára kérhető /kivéve idegenforgalmi adó/ és ötmillió forintos tartozásig igénybe vehető.

Önkormányzati adóhatóság szolgáltató jellegének része lett az is, hogy Egerben az adófizetők számára biztosítja az önkéntes jogkövető magatartás ösztönzését a követeléskezelés és végrehajtás során is. Itt is a fő cél az, hogy a kényszerítő jelleg alkalmazására csak azon tartozással rendelkező adózók esetében kerüljön sor, akik/amelyek az adókötelezettséget szándékosan nem teljesítik, és folyamatosan adóelkerülő magatartást tanúsítanak. **Önkormányzati adóhatóságunk a követeléskezelési eljárás során is folyamatosan lehetőséget kínál a tartozás kényszercselekmények és hátrányos jogkövetkezmények nélküli megfizetésére.**

Általánosságban elmondható, hogy azon cselekmények foganatosításával élt 2022. évben az önkormányzati adóhatóságunk, amely gyors és hatékony, költségkímélő eszköznek látszik az adóhatóság követelésének megtérülésére, valamint az arányosság elvének figyelembevételével az adósra nézve a legkisebb mértékű korlátozással jár.

Az adótartozások sajátossága, hogy az éves befizetési határidőket követően megnövekednek, majd az adóhatóság követeléskezelési vagy végrehajtási cselekményeihez kapcsolódva pedig csökkennek. Jellemzően minden adóév március 15-ét, május 31-ét, szeptember 15-ét követően a tartozások megemelkednek, majd a következő hónapokban pedig csökkennek az adóhatósági intézkedések következtében, így a tendencia hullámzó.

Az első és harmadik negyedévben a fizetési határidőket követően (március és szeptember hó) növekedtek az esedékes adóhátralékaink, míg a második és a negyedik negyedévben a követeléskezelési eljárások eredményeként csökkentek.

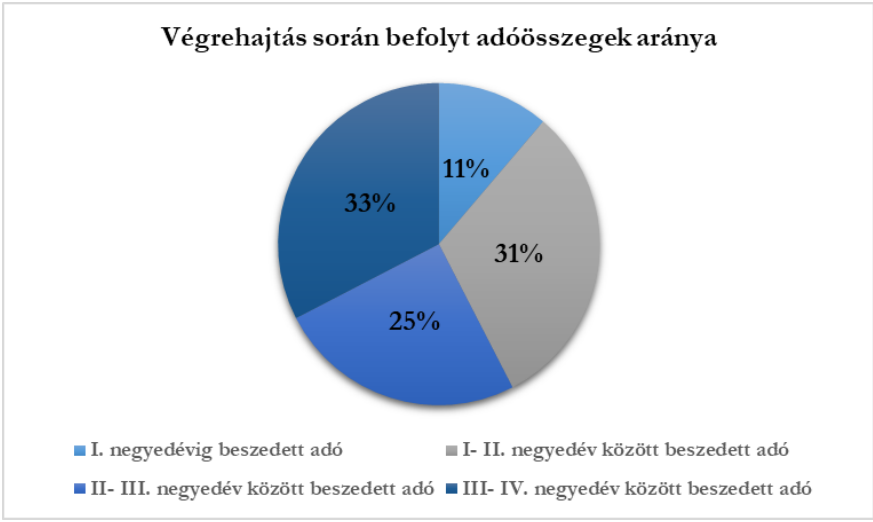

Az önkormányzati adóhatóságunk a **néhány ezer forintnál nagyobb tartozással rendelkező** magánszemélyeknek, egyéni vállalkozóknak és vállalkozásoknak rendszeresen fizetési felhívást bocsátott ki, lehetőséget adva az önkéntes fizetési kötelezettség teljesítésére. Ezt követően, akik a felhívásra sem teljesítettek **benyújtásra kerültek a hatósági átutalási megbízások (inkasszók)**.

Követeléskezelési és végrehajtási eljárás során 2022. évben 85.614 ezer forint adóbevétel folyt be az önkormányzati adóhatóság számláira.

Behajtási intézkedések és eredménye 2022.12.31-ig			
Intézkedés	Indított (tétel)	Összeg	Befolyt összeg (Ft)
Fizetési felhívás	11 712	866 011 090	nincs adat
Támogató eljárásból befolyt	14	16 120 266	8 403 181
NAV visszatartás (szumma)	nincs adat	nincs adat	5 751 064
Bírósági vh által*	nincs adat	nincs adat	654 437
Követelés foglalás	1	17 474	17 474
Jelzálogjogból befolyt*	nincs adat	nincs adat	3 831 523
Inkasszó	7 863	374 957 049	66 956 970
Összesen	19 590	1 257 105 879	85 614 649

A **hátralékok 59%-át** a régóta felszámolás alatt lévő, vagy a már megszűnt vállalkozások még el nem évült adótartozási teszik ki, itt gyakorlatilag már nem várható érdemi adóbevétel, hiszen az **önkormányzat végrehajtási lehetősége is korlátozottak, vagy megszűntek**.

Ha az adózó fizetési kötelezettségét valamilyen méltányolható gazdasági vagy személyes okból határidőre nem tudja teljesíteni, fizetési kedvezményt kérhet. A fizetési kedvezmény lehet: halasztás, részletfizetés, mérséklés, illetve elengedés. Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (továbbiakban: Art.) 198. §-a [Fizetési halasztás, részletfizetés engedélyezése] tartalmaz szabályozást a helyi adót érintő **fizetési könnyítésekre** vonatkozóan.

Fizetési halasztás és részletfizetés (a továbbiakban együtt: fizetési könnyítés) az adózó és az adó megfizetésére kötelezett személy kérelmére **az önkormányzati adóhatóságnál nyilvántartott adóra engedélyezhető**. A fizetési könnyítés abban az esetben engedélyezhető, ha a fizetési nehézség a kérelmezőnek nem róható fel, vagy annak elkerülése érdekében úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben tőle elvárható, és átmeneti jellegű, az adó későbbi megfizetése valószínűsíthető. A kérelem elbírálása és a feltételek meghatározása során figyelembe kell venni a fizetési nehézség kialakulásának okait és körülményeit.

Az Art. 201. § értelmében [**Adómérséklés**] az önkormányzati adóhatóság a természetes személy kérelme alapján az őt terhelő adó tartozást a beszedéssel megállapított adó kivételével, valamint a bírság- vagy pótléktartozást mérsékelheti vagy elengedheti, ha azok megfizetése az adózó és a vele együtt élő hozzátartozók megélhetését súlyosan veszélyezteti. Az adóhatóság a mérséklést - az adózó teljesítőképességéhez mérten - az adó tartozás egy részének megfizetéséhez kötheti. **Az önkormányzati adóhatóság más személy, (pl.: jogi személy) helyi adóját (pl.: iparűzési adó, építményadó) nem engedheti el, és nem mérsékelheti. Nem engedélyezhető továbbá fizetési könnyítés, adómérséklés a beszedett idegenforgalmi adóra.**

Eger Megyei Jogú Város önkormányzati adóhatóságával szembeni egyik legfontosabb elvárás volt a koronavírus-válság és a veszélyhelyzet idején, hogy a járvány hatásait figyelembe véve méltányosan járjon el az adóügyekben.

Fizetési könnyítések 2022.12.31.		
	Adózók száma	Összeg (Ft)
Adómérséklés	63	4 311 895
Részletfizetés	64	66 752 975
Fizetési halasztás	3	826 031
Összesen	130	71 890 901

Ügyintézés és az elektronikus kapcsolattartás

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata csatlakozott az ASP országos adó szakrendszerhez, ebből eredően jelentősen megváltozott az adózók adóügyeinek indítása, iratok postázása, egyenleg lekérdezése és maga az adófizetése is. Az **Elektronikus Önkormányzati Portál (EÖP) [E-ÖNKORMÁNYZAT \(lgov.hu\)](http://E-ÖNKORMÁNYZAT.lgov.hu) az önkormányzati ASP rendszerben az elektronikus önkormányzati ügyintézés helyszíne**, az adózók ezen keresztül intézhetik ügyeiket a nap 24 órájában.

Az **elektronikus kapcsolattartási kötelezettség** azt jelenti, hogy az ügyfél iratait a tárhelyén keresztül vagy valamely elektronikus felület igénybevételeivel (ASP nyomtatvány stb.) juttatja el az önkormányzati adóhatósághoz és az Adóiroda is ugyanilyen módon juttatja el az iratokat, döntéseket az adózónak. Ezért aki köteles az elektronikus kapcsolattartásra, annak a NISZ Zrt. által biztosított tárhellyel (KÜNY-tárhely vagy cégkapu, esetleg hivatali kapu) rendelkeznie kell, mindenképpen regisztrálnia kell erre a szolgáltatásra.

Elektronikus kapcsolattartásra az e-ügyintézési jogszabályok alapján elsősorban a gazdálkodó szervezetek kötelezettek. Ide tartoznak a gazdasági társaságok, a szövetkezetek, az ügyvédi irodák, az egyéni cégek stb.; továbbá azok az egyesületek és az alapítványok, amelyek rendelkeznek adószámmal. Az e-ügyintézési jogszabályok az egyéni vállalkozókat is gazdálkodónak tekintik, ezért ők is elektronikus kapcsolattartásra kötelezettek, nemcsak a vállalkozásukkal kapcsolatos ügyekben, hanem valamennyi adóügyben.

Azok a magánszemélyek, akik nem kötelesek az elektronikus kapcsolattartásra, de rendelkeznek KÜNY-tárhellyel, **a RNY-ben általános jelleggel hozzájárulhatnak az elektronikus kapcsolattartáshoz.** Ekkor a KÜNY-tárhelyet az ügyfél hivatalos elérhetőségeként kezeljük és az iratokat elsősorban oda postázzuk.

(Lehetőség van arra is, hogy az ügyfél az RNY-ben kizárja az internetes ügyintézést. Ebben az esetben vele papíralapon kommunikál. Azok, akik kötelezettek az elektronikus kapcsolattartásra, jogszerűen nem zárhatják ki az internetes ügyintézést.)

Az ügyfél bármikor kérheti, hogy vele elektronikusan tartson kapcsolatot olyan nyilatkozatok esetében, amelyeknél az elektronikus kapcsolattartás lehetséges. Ilyen kérésnek kell tekinteni azt is, ha az ügyfél a kérelmét eleve elektronikusan nyújtja be*. Ha az ügyfél kezdeményezi az elektronikus kapcsolattartást, a kézbesítés következményei a konkrét ügyben ugyanazok, mintha a RNY-ben hozzájárult volt az elektronikus kapcsolattartáshoz.

**Elektronikusan nyújtja be: Pl.: E-Portálról beküldött kérelem, bevallás, adatbejelentés, változásbejelentés stb.*

Igénybe vehető (EÖP) elektronikus ügyintézési szolgáltatások:

Adóegyenleg lekérdezés: Az ügyfél lekérheti Eger Megyei Jogú Város Önkormányzati Adóhatóságához tartozó helyi adó (*iparűzési adó, építményadó, idegenforgalmi adó*) és más önkormányzati hatáskörbe tartozó adóinak egyenlegét. Az egyenleg lekérdezéséhez a felhasználónak másodlagos azonosítóként az Ügyfélkapus azonosítás után meg kell adnia az adóazonosító jelét, vagy adószámát is. Azonosítás után a felhasználó lekérdezheti személyes egyenlegét, vagy azon személyek (*természetes vagy jogi*) egyenlegét, amelyeket mint képviseleti joggal felruházott személyként összerendelési nyilatkozatban kérelmezett az önkormányzatnál.

Ügyindítás: Az ügyindítás tulajdonképpen nem más, mint egy elektronikus űrlap benyújtása. Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata és az adott adóügy kiválasztása után az űrlapkitöltő alkalmazás segítségével az ügyfél kitölti az űrlapot, majd beküldi az ASP Központba. A Központ továbbítja Eger MJV Polgármesteri Hivatal iratkezelőjének a benyújtott űrlapot, amely érkezteti, és iktatás után bekerül a megfelelő szakrendszerbe és eljut az ügyintézőhöz. Az ügyindítás bejelentkezéshez kötött szolgáltatás. Ugyanakkor lehetséges online űrlapkitöltés és rendszeren kívüli (*pl.: kinyomtatás utáni postai vagy személyes benyújtás*) beküldés (*azonosítás nélkül is elérhető szolgáltatás*).

Bevallás lekérdezés: A bejelentkezett felhasználók lekérdezhetik az adott önkormányzati ASP ADÓ szakrendszerben rögzített bevallások adatait saját nevükben, általuk képviselt adózó - más természetes személy, egyéni vállalkozó vagy gazdasági társaság - nevében. *(A portál használatához előfeltétel (kivéve: azonosítás nélkül is igénybe vehető szolgáltatás), hogy a felhasználó rendelkezzen Ügyfélkapu azonosítóval. Ügyfélkapun bármely természetes személy regisztrálhat.)*

Adók, díjak, illetékek befizetése

A szolgáltatás használatával /EFER/ lehetősége nyílt arra, hogy a kiválasztott önkormányzat felé az adó- és illetékfizetési kötelezettségeket elektronikus úton teljesítsen az érintett adózó.

Fizetéstörténet

Az adott önkormányzatnál teljesített befizetéseiről tájékozódhat.

Önkormányzati adóhatóságunk elkötelezett az ügyfélcentrikus adózási módok további kiszélesítésében. Elektronikus bevallások, bejelentések és bankkártyás fizetési módok egyre elterjedtebbek és egyre népszerűbbek. 2022. évben az Adóiroda ügyfélfogadásán - *POS terminálon* – **5.207 ezer forint összegben fizettek bankkártyával** az ügyfeleink. 2022. évben az **EFER**-n keresztül – *a megyei jogú városok között itt a legmagasabb* - összesen **39.805 ezer forint** befizetés érkezett számláinkra.

Honlapunkon (149) tájékoztató is olvasható, mely segíti az adózók adókötelezettségeinek teljesítését.

A beszámoló honlapunkon <https://www.eger.hu/hu/adougyek> is megtalálható.

Kelt: Eger, 2023. február 15.

Korsós László sk.
Adóiroda vezetője